

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 6 april 1995 *

I mål T-148/89,

Tréfilunion SA, bolag bildat enligt fransk rätt, Puteaux (Frankrike), företrätt av Robert Collin och Richard Milchior, advokater i Paris, med delgivningsadress i Luxemburg hos Ernest Arendts advokatbyrå, 8—10 rue Mathias Hardt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Norbert Koch, Enrico Traversa och Julian Currall, samtliga vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdda av Nicole Coutrelis och André Coutrelis, advokater i Paris, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Kremlis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989, om ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, 1989, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av H. Kirschner, ordförande, samt C.W. Bellamy, B. Vesterdorf, R. García-Valdecasas och K. Lenaerts, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 14—18 juni 1993,

följande

Dom

Bakgrund

- 1 Det förevarande målet rör kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989 angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, s. 1, nedan kallat "beslutet"), genom vilket kommissionen ålade fjorton producenter av svetsat armeringsnät böter för brott mot artikel 85.1 i fördraget. Den produkt som är föremål för

beslutet är svetsat armeringsnät. Det rör sig om en färdigmonterad armaturprodukt som består av slät eller skårad kalldragen ståltråd som sammansvetsas till ett nät på varje korsningspunkt. Detta används på nästan alla områden där man bygger i armerad betong.

- 2 Från och med år 1980 har ett visst antal samordnade förfaranden — som har gett upphov till beslutet — utvecklats inom denna sektor på marknaderna i Tyskland, Frankrike och i Benelux-länderna.

- 3 Vad gäller den tyska marknaden gav Bundeskartellamt den 31 maj 1983 tillstånd till de tyska producenterna av svetsat armeringsnät att upprätta en strukturriskartell som efter en förlängning upphörde att gälla år 1988. Kartellen hade som syfte en kapacitetssänkning och föreskrev också leveranskvoter och prisreglering, vilka dock endast godkändes för de två första åren av tillämpningstiden (punkterna 126 och 127 i beslutet).

- 4 Commission française de la concurrence publicerade den 20 juni 1985 en rapport om konkurrensläget på den franska marknaden för svetsat armeringsnät som följdes av den franske ekonomi-, finans- och budgetministerns beslut nr 85 - 6 DC av den 3 september 1985, genom vilket flera franska bolag ålades böter för att dessa hade vidtagit åtgärder och genomfört samordnade förfaranden som hade som syfte och resultat att begränsa eller snedvrída konkurrensen samt att hindra marknadens normala funktion mellan åren 1982 och 1984. De företag, vars efterföljare sökanden är (se nedan, punkt 9), ålades böter på 800 000 FF respektive 200 000 FF för att dessa, under sista kvartalet av år 1982, början av år 1983 och under perioden från juni 1983 till september 1984, hade deltagit i de i beslutet fastställda beteendena.

- 5 Kommissionens tjänstemän genomförde den 6 och den 7 november 1985 med stöd av artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17"), samtidigt och utan förvarning undersökningar av sju företags och två sammanslutningars kontor, nämligen hos Tréfilunion SA, Sotralentz SA, Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL, Ferriere Nord SpA (Pittini), Baustahlgewebe GmbH (BStG), Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (Thibodraad), NV Bekaert, Syndicat national du tréfilage d'acier (STA) och Fachverband Betonstahlmatten eV; den 4 och den 5 december 1985 genomförde de vidare undersökningar av följande företags kontor ILRO SpA, G. B. Martinelli, NV Usines Gustave Boël (afdeling Trébos), Tréfileries de Fontaine-l'Évêque (TFE), Frère-Bourgeois Commerciale SA (FBC), Van Merksteijn Staalbouw BV och ZND Bouwstaal BV.

- 6 De sakförhållanden som upptäcktes under undersökningarna samt de upplysningar som erhöles genom tillämpning av artikel 11 förordning nr 17 fick kommissionen att dra den slutsatsen att de berörda producenterna mellan åren 1980 och 1985 hade brutit mot artikel 85 i fördraget genom ett antal överenskommelser eller samordnade förfaranden avseende leveranskvoter och priser på svetsat armeringsnät. Kommissionen inledde det förfarande som föreskrivs i artikel 3.1 i förordning nr 17 och den 12 mars 1987 skickades meddelandet om anmärkningar till de berörda företagen som besvarade meddelandet. Förhör med företagets företrädare ägde rum den 23 och den 24 november 1987.

- 7 Efter detta förfarande fattade kommissionen beslutet. Enligt detta (punkt 22) bestod konkurrensbegränsningarna av ett antal överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som hade som syfte att fastställa priser och/eller leveranskvoter och en uppdelning av marknaderna för svetsat armeringsnät. Dessa samordnade förfaranden hade enligt kommissionen samband med olika delmarknader (Frankrike, Tyskland eller Benelux-länderna) men påverkade handeln mellan medlemsstaterna, eftersom företag deltog som var etablerade i flera medlemsstater. Enligt beslutet "handlar det i det föreliggande fallet mindre om ett övergripande samordnat förfarande mellan samtliga producenter i alla berörda medlemsstater, än om en samling olika samordnade förfaranden mellan deltagare som ibland också är olika.

I alla fall har dessa samordnade förfaranden i och med att de reglerar olika delmarknader som resultat att i hög grad reglera en väsentlig del av den gemensamma marknaden.”

8 Beslutet har följande lydelse:

”Artikel 1

Företagen Tréfilunion SA, Société métallurgique de Normandie (SMN), CCG (TECNOR), Société de treillis et panneaux soudés (STPS), Sotralentz SA, Tréfilarbeid SA eller Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale SA (numera Steelinter SA), NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos, Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (numera Thibo Bouwstaal BV), Van Merksteijn Staalbouw BV, ZND Bouwstaal BV, Bau-stahlgewebe GmbH, ILRO SpA, Ferriere Nord SpA (Pittini) och G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA har överträtt artikel 85.1 i EEG-fördraget, genom att, mellan den 27 maj 1980 och den 5 november 1985, i ett eller flera fall delta i en eller flera överenskommelser och/eller samordnade förfaranden (avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfaranden), som bestod i att fastställa försäljningspriser, begränsa försäljningen, dela upp marknaderna sinsemellan och i att vidta åtgärder för att tillämpa dessa samordnade förfaranden och för att kontrollera denna tillämpning.

Artikel 2

I den mån dessa fortsätter att vara verksamma inom sektorn för svetsat armeringsnät i gemenskapen, skall de i artikel 1 nämnda företagen omedelbart upphöra med de konstaterade överträdelserna (om detta ännu inte skett) och i framtiden, vad gäller denna verksamhet, avstå från alla överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som har samma eller liknande syfte eller resultat.

Artikel 3

Följande böter åläggs nedannämnda företag för de överträdelser som konstaterats i artikel 1:

- 1) Tréfilunion SA (TU): 1 375 000 ecu i böter,
- 2) Société métallurgique de Normandie (SMN): 50 000 ecu i böter,
- 3) Société des treillis et panneaux soudés (STPS): 150 000 ecu i böter,
- 4) Sotralentz SA: 228 000 ecu i böter,
- 5) Tréfilarbeid Luxembourg-Saarbrücken SARL: 1 143 000 ecu i böter,
- 6) Steelinter SA: 315 000 ecu i böter,
- 7) NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos: 550 000 ecu i böter,
- 8) Thilo Bouwstaal BV: 420 000 ecu i böter,

- 9) Van Merksteijn Staalbouw BV: 375 000 ecu i böter,
- 10) ZND Bouwstaal BV: 42 000 ecu i böter,
- 11) Baustahlgewebe GmbH (BStG): 4 500 000 ecu i böter,
- 12) ILRO SpA: 13 000 ecu i böter,
- 13) Ferriere Nord SpA (Pittini): 320 000 ecu i böter, och
- 14) G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA: 20 000 ecu i böter.”
- 9 Det framgår av beslutet (punkterna 12 och 195) att sökanden, Tréfilunion SA (Tréfilunion II) skall betraktas som efterföljare till de två företag som här deltagit i de samordnade förfarandena: Tréfilunion (Tréfilunion I) och Chiers-Châtillon-Gorcy (CCG). Vad gäller det första företaget, Tréfilunion I, var detta fram till den 1 januari 1987 ett helägt dotterbolag inom Sacilor-koncernen. Förutom svetsat armeringsnät tillverkade Tréfilunion I andra produkter av tråddraget järn. CCG omdöptes år 1983 till Tecnor. Under andra hälften av år 1987 uppgick Tréfilunion I i Tecnor med retroaktiv verkan från den 1 januari 1987. Det då bildade bolaget omdöptes till Tréfilunion (Tréfilunion II). Då namnet Tréfilunion (TU) används, syftar det på Tréfilunion I, om inte motsatsen anges. De franska producenterna av svetsat armeringsnät var vid tidpunkten uppdelade i två kategorier. Den första kategorin omfattade de så kallade ”integrerade” producenterna i vilka dotterbolagen till de gamla nationaliserade järnindustriella koncernerna, Sacilor och Usinor, ingick.

Bland dessa var Tréfilunion och Société métallurgique de Normandie (SMN) helägda dotterbolag till den gamla Sacilor-koncernen, medan CCG-Tecnor och Société des treillis et panneaux soudés (STPS) var dotterbolag som ägdes till 98 procent respektive 99,99 procent av den gamla Usinor-koncernen. Den andra kategorin bestod av de så kallade "icke-integrerade" eller "fristående" producenterna, nämligen Fabrique de fer de Maubeuge, Tecta, Gantois, Sotralentz och Tréfileries du Sud-Est.

Förfarandet

- 10 Det var under dessa omständigheter som sökanden, genom en ansökan som inkom till domstolens kansli den 27 oktober 1989, väckte den föreliggande talan för att få beslutet ogiltigförklarat. Tio av de tretton övriga mottagarna av detta beslut har likaledes väckt talan.

- 11 Genom beslut av den 15 november 1989 hänsköt domstolen detta mål, tillsammans med de tio övriga målen, till förstainstansrätten i enlighet med artikel 14 i rådets beslut 88/591/EKSG, EEG, Euratom av den 24 oktober 1988 om upprättandet av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (EGT nr L 319, s. 1). Dessa mål gavs nummer T-141/89—T-145/89 och T-147/89—T-152/89.

- 12 Genom beslut av den 13 oktober 1992 förenade förstainstansrätten målen vad gäller det muntliga förfarandet — i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna — på grund av sambandet mellan dessa.

- 13 Genom de skrivelser som inkom till förstainstansrättens kansli mellan den 22 april och den 7 maj 1993 besvarade parterna de frågor som förstainstansrätten ställt.

- 14 På grundval av svaren på dessa frågor och referentens rapport beslutade förstainstansrätten inleda det muntliga förfarandet utan att vidta åtgärder för bevisupptagning.
- 15 Parternas framställningar och svar på förstainstansrättens frågor hördes under det muntliga förfarande som ägde rum den 14—18 juni 1993.

Parternas yrkanden

- 16 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall:
- ogiltigförklara beslutet till den del detta avser sökanden,
 - i andra hand avskaffa de genom detta beslut ålagda böterna,
 - alternativt i andra hand nedsätta böterna,
 - förplikta kommissionen att ersätta alla rättegångskostnader.
- 17 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall
- ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna vid förstainstansrätten.

Grunden

- 18 Sökanden har till stöd för sin talan i huvudsak åberopat tre grunder. Den första avser en överträdelse av förfarandereglerna, den andra en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget och den tredje en överträdelse av artikel 15.2 i förordning nr 17.

Grunden rörande en överträdelse av förfarandereglerna

I — Avsaknaden av översättning av bilagorna till meddelandet om anmärkningar

- 19 Sökanden har gjort gällande att meddelandet om anmärkningar hade bifogats handlingar på originalspråket, ur vilka vissa avsnitt hade översatts såväl i meddelandet om anmärkningar som i beslutet. Sökanden anser dock att det förhållandet att denne inte hade försetts med en fullständig översättning av bilagorna utgör en överträdelse av såväl rådets förordning nr 1 av den 15 april 1958 om antagandet av Europeiska ekonomiska gemenskapens språkregler (EGT nr 17, 1958, s. 385, nedan kallad "den första förordningen"), och i synnerhet mot artikel 3 i den i vilken det föreskrivs att de "skriftliga handlingar som institutionerna sänder till en medlemsstat eller till en person som hör under en medlemsstats domsrätt skall avfattas på detta lands språk", som rätten till försvar samt enligt den rättspraxis som följer av "Hoechst-domen" (domstolens dom av den 21 september 1989, Hoechst mot kommissionen, 46/87 och 227/88, Rec. s. 2859, punkt 16), avser "de kontradiktoriska förfaranden som följer på ett meddelande om anmärkningar".

20 Kommissionen har å sin sida anfört att, om beslutet och meddelandet om anmärkningar utgör rättegångshandlingar och således faller under begreppet "skriftliga handlingar" i den mening som avses i den första förordningen, är bilagorna endast bevismaterial som denna förfogar över och stöder sig på. Dessa bilagor måste således ställas till de vederbörandes förfogande i det skick de befann sig, det vill säga på originalspråket och dessa kunde därefter ifrågasätta — eller inte — den tolkning man gjort av dem. Kommissionen har understrukit att det i varje fall endast är meddelandet om anmärkningar och beslutet som innehåller dennas ställningstagande, i den form det har riktats mot den det åsyftar.

21 Förstainstansrätten anser att — liksom kommissionen med rätta understrukit — såväl beslutet som meddelandet om anmärkningar är rättegångshandlingar enligt artikel 19.1 i förordning nr 17 och artikel 2.1 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 angående förhör enligt artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17 (EGT nr 127, 1963, s. 2268) som definierar kommissionens ställning i förhållande till dem som handlingarna är riktade till. Dessa skall således betraktas som "skriftliga handlingar" i den mening som avses i artikel 3 i den första förordningen och skall följaktligen sändas till mottagarna på rättegångsspråket. Däremot skall bilagorna till meddelandet om anmärkningar, vilka inte härrör från kommissionen, betraktas som bevismaterial på vilka kommissionen stöder sig och följaktligen delges mottagaren i det skick de befinner sig så att mottagaren kan ta del av den tolkning kommissionen har gjort av dessa och på vilken denna har grundat såväl sitt meddelande om anmärkningar som sitt beslut. Dessutom bör det i det föreliggande fallet anföras att det — liksom sökanden har medgett — i såväl beslutet som i meddelandet om anmärkningar finns relevanta utdrag på franska ur bilagorna. Förstainstansrätten anser att denna framställning har gjort det möjligt för sökanden att exakt få veta på vilka fakta och på vilket rättsligt resonemang kommissionen har grundat sig och således effektivt försvara sina rättigheter.

22 Av detta följer att grunden inte kan godtas.

II — *Underlåtenheten att meddela vissa dokument*

- 23 Sökanden har hävdad att kommissionen även har åsidosatt rätten till försvar, eftersom varken det telexmeddelande Martinelli skickade den 14 juli 1983 till Italmat, Ferriere Nords och Martinellis ombud för Frankrike (bilaga 34 till meddelandet om anmärkningar, punkt 57 i beslutet), eller det telexmeddelande som Duroux, företrädare för Tréfilunion, den 3 november 1983 skickade till François, företrädare för Italmat (bilaga 35 till meddelandet om anmärkningar, punkt 58 i beslutet) har delgetts denne, trots att dessa dokument har använts av kommissionen, för att påvisa förekomsten av en fransk-italiensk överenskommelse under perioden 1983—1984. Sökanden har tillagt att dess advokater har kunnat ta del av akten hos kommissionen, men att det inte har varit möjligt för dem att ta del av samtliga dokument som kommissionen förfogar över och i synnerhet de dokument som den sistnämnda ansåg inte berörde de franska bolagen och de franska sammanslutningar som de representerade. Det har således inte varit möjligt för sökanden att få vetenskap om de två ovan nämnda dokumenten.
- 24 Kommissionen har ansett att ingen av dessa två bilagor till meddelandet om anmärkningar är något oumbärligt bevis på förekomsten av de samordnade förfarandena under åren 1983—1984 eller på sökandens deltagande i dessa samordnade förfaranden.
- 25 Förstainstansrätten konstaterar att de dokument som sökanden har nämnt inte har meddelats denne i samband med att meddelandet om anmärkningar skickades. Av detta följer att sökanden med rätta har kunnat anse att dessa saknade betydelse för målet. Detta medför att dessa dokument inte kan anses som giltiga bevismedel vad beträffar sökanden (domstolens dom av den 3 juli 1991, AKZO Chemie mot kommissionen, C-62/86, Rec. s. I-3359, punkt 21 och förstainstansrättens dom av den 17 december 1991, DSM mot kommissionen, T-8/89, Rec. s. II-1833, punkt 37). Frågan om dessa dokument utgör ett oumbärligt stöd för de faktiska omständigheter som kommissionen har använt mot sökanden i beslutet för att bevisa

överträdelsen omfattas likväl av förstainstansrättens prövning av om dessa omständigheter är välgrundade (ovannämnda dom DSM mot kommissionen, punkt 40).

Grunden avseende en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget

I — *Den aktuella marknaden*

Parternas argument

- 26 Sökanden har ansett att kommissionen har begått ett fel genom att anse svetsat armeringsnät som en produkt som är likadan i alla medlemsstater och således utbytbar, oberoende av vilket som är dess ursprungsland. Sökanden har påpekat att den i Frankrike tillverkade produkter enligt ett sortiment som Association technique pour le développement de l'emploi du treillis soudé (nedan kallat "ADETS") hade fastställt och som motsvarade de produkter som det franska industriministeriet hade godkänt. Sökanden har förklarat att de tyska produkternas sortiment motsvarade de belgiska och nederländska producenternas sortiment, men var mycket olikt sortimentet för franska produkter i synnerhet vad beträffar vikten, och att det följaktligen behövdes ett större antal kvadratmeter och svetspunkter per ton av en produkt i Frankrike, vilket medförde högre omkostnader i ursprungslandet. Dessa tekniska skillnader ledde till prisskillnader mellan de två marknaderna och, eftersom kommissionen inte hade beaktat detta, hade den inte analyserat den aktuella marknaden på ett korrekt sätt.
- 27 Sökanden har för övrigt gjort gällande att svetsat armeringsnät — på grund av förekomsten av olika normer och kravet på att erhålla tillstånd, auktorisation eller godkännande för export — inte är en produkt som är direkt utbytbar mellan länderna, vilket strider emot den situation som beskrivs i punkt 5 i beslutet där det anges att handeln inom gemenskapen är särskilt omfattande i gränsområdena. Sökanden har emellertid medgett att ett dylikt godkännande inte var nödvändigt, vare sig för

import eller försäljning av de aktuella produkterna i Frankrike, utan enbart för dessas användning vid offentliga upphandlingar. Sökanden drar slutsatsen att det inte finns någon gemenskapsmarknad för svetsat armeringsnät, utan en marknad för franska produkter, en marknad för tyska produkter, en marknad för italienska produkter och en marknad för produkter från Benelux-länderna.

- 28 Kommissionen har ansett att sökandens överväganden angående produkternas ömsesidiga utbytbarhet inte gör det möjligt att ifrågasätta beslutets rättsenlighet när dessa betraktas mot bakgrund av bevis som bekräftar förekomsten av överenskommelserna. Kommissionen har bestridit att förekomsten av olika tekniska normer i de olika länderna skulle leda till några verkliga hinder och understryker med hänvisning till Tréfilunions meddelande av den 1 december 1981 (bilaga 5 till meddelandet om anmärkningar, punkt 24 i beslutet) att den i beslutet konstaterade prishöjningen har varit följden av de samordnade förfarandena och inte av tillverkningsvillkoren för de aktuella produkterna. Kommissionen har tillagt att, om det är riktigt att godkännandet utgör ett hinder för handelsutbytet, är det för det första likvärdigt så att Tréfilunion har använt sig av sitt inflytande i ADETS för att använda denna åtgärd mot utländska producenter (se i detta sammanhang punkt 137 i beslutet) och för det andra att godkännandet endast är obligatoriskt för offentliga upphandlingar. Kravet på ett godkännande borde i vilket fall som helst medföra att företagen inte begränsar den faktiska konkurrens som återstår (domstolens dom av den 29 oktober 1980, Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, 209/78—215/78 och 218/78, Rec. s. 3125, punkterna 133 och 134). Kommissionen har slutligen tillagt att förekomsten av handel över gränserna är ett faktiskt förhållande som framgår av de siffror som sökanden inte har bestridit.

Förstainstansrättens bedömning

- 29 Förstainstansrätten anser att de av sökanden framlagda övervägandena inte påverkar den definition av den relevanta marknaden som kommissionen har

gjort i beslutet. Även om det, i synnerhet på den franska marknaden, finns vissa skillnader mellan de tillämpliga normerna vilket skulle kunna medföra skillnader i produktionskostnader, bör det för det första framhållas att även Tréfilunion i meddelandet av den 1 december 1981 (bilaga 5 till meddelandet om anmärkningar, punkt 24 i beslutet) har konstaterat att "marknaden för standardprodukter av svetsat armeringsnät blir en europeisk marknad, eftersom utvecklingen av den tekniska regleringen leder till att reglerna för tillverkning av, kontroll över och användning av dessa produkter blir enhetliga" och att de höga priserna i Frankrike år 1981 berodde på en konstgjord situation, eftersom Tréfilunion hade "lyckats begränsa" antalet tillträden till marknaden genom att genomdriva en spärr i form av en överenskommelse mellan producenterna, inklusive de viktigaste utländska producenterna.

- 30 Det bör för det andra understrykas att sökanden i sin ansökan har medgett att de olika nationella marknaderna kan förses av producenter inom gemenskapen som har anpassat sina produktionsanläggningar till de aktuella normerna och erkänt att godkännandet endast är nödvändigt i Frankrike för offentliga upphandlingar.
- 31 För det tredje finns det skäl att konstatera att omfattningen i siffror av handeln med svetsat armeringsnät mellan medlemsstaterna förklaras i såväl tabellen i punkt 4 i beslutet som i de tabeller som återfinns i punkterna 7, 8, 9 och 10, vilka sökanden inte har bestridit.
- 32 Slutligen vittnar talrika dokument som kommissionen har åberopat om sökandens försök att begränsa den import som härrör från andra medlemsstater, vilket visar att sökandens påståenden saknar grund.
- 33 På grund av det hittills anförda anser förstainstansrätten att kommissionens marknadsanalys inte är felaktig och att sökandens yrkande följaktligen skall ogillas.

II — *Överenskommelsen i fråga om de samordnade förfarandena*A — *Den franska marknaden*1) *Perioden 1981—1982**Den ifrågasatta rättsakten*

- 34 I beslutet (punkterna 23—50 och 159) klandras sökanden för att mellan april 1981 och mars 1982 ha deltagit i en första grupp av samordnade förfaranden på den franska marknaden. Dessa samordnade förfaranden omfattade å ena sidan de franska producenterna (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG och Sotralentz) och å andra sidan de utländska producenter som verkade på den franska marknaden (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, TFE, FBC och Tréfilarbeid). De hade som syfte att fastställa priser och kvoter för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike.

Parternas argument

- 35 Sökanden har inte bestridit sitt deltagande i de olika möten, vilka åsyftas i de olika dokument som nämns i beslutet. Beträffande kvoterna har sökanden dock betonat att de av kommissionen nämnda dokumenten i själva verket bevisar motsatsen till dennas påstående. Den tabell som återfinns i bilaga 6 till meddelandet om anmärkningar (punkt 29 i beslutet) visar nämligen att det under perioden från april 1981 till april 1982 inträffade en slumpmässig ökning av de fyra franska producenters leveranser, vilka deltog i de samordnade förfarandena, medan det framgår av punkt 26 i beslutet att importen, efter en ökning från januari 1981 till juli—augusti 1981, förblev stabil under årets fyra sista månader. Antagandet om en uppdelning av

marknaderna vederläggs genom sådana uppgifter som finner stöd i olika tabeller som sökanden har företett avseende den franska marknadens leveranssiffror för svetsat armeringsnät. Sökanden har för övrigt gjort gällande att ovannämnda bilaga 6 endast gäller franska producenter, vilket hindrar att den används som ett bevis på ett samordnat förfarande med utländska producenter.

- 36 Vad beträffar priserna har sökanden framhållit att någon överenskommelse inte har bevisats. Sökanden har gjort gällande att en prishöjning var nödvändig för att återställa positiva marginaler som det framgår av dennes meddelande av den 1 december 1981 (bilaga 5 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 24, 27 och 28 i beslutet) och påpekat att det inte var förvånande att andra bolag kunde följa denne, eftersom Tréfilunion var det största bolaget på den franska marknaden, dennes pristariffer regelbundet publicerades i tidningen *Le moniteur des travaux publics*, och rabatterna beräknades utifrån nämnda tariffer. Sökanden har vidare anmärkt att Italmets telexmeddelande till Ferriere Nord den 9 mars 1982 (bilaga 18 till meddelandet om anmärkningar, punkt 41 i beslutet) antyder att det, för att kunna tillämpa en provisorisk rabatt på 325 FF, inte var nödvändigt att "begära tillstånd av dess italienska, belgiska och tyska partners".
- 37 Sökanden har ansett att beslutet är bristfälligt motiverat, eftersom det inte gör det möjligt att få veta om kommissionen har ansett att de tvistiga faktiska omständigheterna var avslutade i april eller i juni 1982. Sökanden har anfört att, även om det i punkt 23 anges att perioden varade från april 1981 till mars 1982, hänvisas det i punkt 42—45 i beslutet till diskussioner om förlängning av de påstådda överenskommelserna, medan det i punkt 159 i detta endast syftas på de samordnade förfaranden som pågick under åren 1981—1982. Sökanden har påpekat att kommissionen först efter att sökanden hade anhängiggjort sin talan angav att den period då överträdelsen pågick slutade i mars 1982 och understrukit att förstainstansrätten bör beakta denna omständighet för att nedsätta böterna, om den inte ogiltigförklarar beslutet.
- 38 Kommissionen har beträffande kvoterna gjort gällande att den inte endast har grundat sig på den tabell som återfinns i bilaga 6 till meddelandet om anmärkningar

(punkt 29 i beslutet), som för övrigt har gjort det möjligt för denna att få kännedom om de kvoter som hade tilldelats de franska producenterna, utan även på Tréfilunions meddelande av den 1 december 1981 (bilaga 5 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 24, 27 och 28 i beslutet) och på protokollet från Tréfilunions verkställande kommittés möte den 2 mars 1982 (bilaga 7 till meddelandet om anmärkningar, punkt 29 i beslutet), vilka har gjort det möjligt för denna att tolka tabellen i fråga och som på ett ovedersägligt sätt bevisar förekomsten av ett samordnat förfarande angående kvoterna.

- 39 Vad beträffar priserna har kommissionen påpekat att dessa slogs fast genom de rabatter som var föremål för förhandlingar inom ramen för det samordnade förfarandet, såsom framgår av Maries, chef för Tréfilunion, meddelande av den 9 april 1981 (bilagorna 12 och 12 A till meddelandet om anmärkningar, punkt 34 i beslutet; se även bilagorna 21, 22 och 23 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 41 och 43 i beslutet). Beträffande punkt 41 i beslutet har kommissionen ansett att den visar raka motsatsen till det som sökanden har påstått; kommissionen har i själva verket frågat sig varför det skulle vara nödvändigt att under ett möte närmare ange att de franska producenterna "inte var tvungna att begära tillstånd av sina partners", om företagen fattade sina beslut självständigt utan någon samordning.
- 40 Vad beträffar överträdelsens varaktighet har kommissionen anfört att det i beslutet (punkterna 23 och 29) anges två gånger att den första gruppen av samordnade förfaranden av åren 1981—1982 varade från april 1981 till mars 1982. Kommissionen har tillagt att, även om överträdelsen verkar att ha fortgått efter detta datum, har den endast åberopat denna period och att det är självklart att böterna inte gäller tiden efter den 31 mars 1982.

Förstainstansrättens bedömning

- 41 Inledningsvis konstaterar förstainstansrätten att sökanden har grundat sig på de siffror som finns i tabeller som denne har företett, utan att bestrida den del av bevisningen som kommissionen har anfört mot denne.

- 42 Förstainstansrätten har ansett att de dokument som kommissionen har framlagt tillsammans gör det möjligt att fastställa att sökanden under perioden 1981—1982 har deltagit i samordnade förfaranden på den franska marknaden. Det framgår nämligen av såväl två telexmeddelanden daterade den 17 mars 1981 respektive den 9 april 1981 (bilagorna 9 och 11 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 32 och 33 i beslutet) som Maries meddelande av den 9 april 1981 (bilaga 12 till meddelandet om anmärkningar, punkt 34 i beslutet) att sökanden har deltagit i ett möte som hölls i Paris den 1 april 1981 med italienska och belgiska producenter, och under vilket det avtalades med de italienska producenterna om såväl kvoterna, katalogpriserna, rabatterna, tillträdesavgifterna som ett informationsutbyte vad gällde den franska marknaden för svetsat armeringsnät. En annan av Tréfilunions meddelanden av den 23 oktober 1981 (bilaga 1 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 46 och 48 i beslutet) angående ett samtal mellan Tréfilunion och Tréfil-*arbeit* påvisar förekomsten av en överenskommelse om kvoter med Tréfil-*arbeit* och de belgiska företagen Boël-Trébos och Steelinter.
- 43 Det bör, för övrigt, påminnas om lydelsen av Tréfilunions interna meddelande av den 1 december 1981 (bilaga 5 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 24, 27 och 28 i beslutet) som särskilt anger att "Tréfilunion har lyckats begränsa antalet tillträden genom att ta i bruk en spärr i form av överenskommelser mellan producenterna, inklusive de viktigaste utländska tillverkarna. Av detta följer en onaturlig situation, där priserna har blivit relativt höga på vår marknad under år 1981 medan antalet ton för dem som tillträtt marknaden i stort sett har bibehållits på 1980 års nivå". I samma meddelande konstateras dessutom att "fördelen med att bibehålla överenskommelsen om priserna innebär för de franska producenterna åtminstone att antalet ton skall begränsas till den nuvarande nivån vad gäller deras marknad". Meddelandet innehåller också följande stycke: "I diskussionerna mellan producenterna från olika länder angående uppdelningen av marknadsandelarna argumenterar de operatörer som drar fördel av den uppnådda situationen mycket bestämt. Det exempel som inom ramen för det nya samordnade förfarandet har framlagts i Frankrike visar på ett intresse av dessa preliminära ställningstaganden."
- 44 Dessa mycket tydliga skriftliga bevis stöds av Ferriere Nords meddelande angående ett möte i Paris den 18 februari 1982 mellan Tréfilunion, ILRO, Martinelli, Italmet

och Ferriere Nord (bilaga 16 till meddelandet om anmärkningar, punkt 38 i beslutet) som hänvisar till att Marie, vid detta tillfälle, hade understrukt att ”den i början av år 1981 slutna överenskommelsen har gett önskade resultat, såväl vad beträffar mängd som priser”.

- 45 Slutligen anför förstainstansrätten att det — såsom kommissionen med rätta har understrukt — i beslutet (punkterna 23 och 29) har angetts att dess giltighetstid var från april 1981 till mars 1982. Kommissionen har kunnat fastställa detta genom att grunda sig dels på Ferriere Nords meddelande (bilaga 15 till meddelandet om anmärkningar, punkt 37 i beslutet) angående ett möte den 20 oktober 1981 — i vilket Tréfilunion och de italienska producenterna deltog — i vilket anges att ”marsöverenskommelsens resultat (trädde i kraft den 1 april 1981) i stort sett är tillfredsställande; det har möjliggjort en höjning av försäljningspriserna för såväl fransmännen som italienarna”, dels på ett meddelande av den 23 mars 1982 (bilaga 7 till meddelandet om anmärkningar, punkt 29 i beslutet) i vilket det redogörs för Tréfilunions verkställande kommittés möte den 2 mars 1982 och anges: ”beslut har fattats att tillämpa den föreliggande överenskommelsen till dess att det inte längre är giltigt, det vill säga den 31 mars”. Sökanden kan följaktligen inte klaga på att det inte har angetts i beslutet hur länge den deltog.
- 46 På grund av det hittills anförda bör man dra slutsatsen att kommissionen med tillräcklig sannolikhet bevisat sökandens deltagande i de samordnade förfaranden som hade som syfte att fastställa priser och kvoter på den franska marknaden under perioden från april 1981 till mars 1982.
- 47 Av detta följer att sökandens yrkande skall ogillas.

2) *Perioden 1983—1984**Den ifrågasatta rättsakten*

- 48 Beslutet (punkterna 51—76 och 160) klandrar sökanden för deltagande i en annan grupp av samordnade förfaranden omfattande å ena sidan de franska producenterna (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG och Sotralentz) och å andra sidan de utländska producenter som verkade på den franska marknaden (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, TFE/FBC — FBC marknadsförde TFE: s produktion — och Tréfilarbeid). Dessa hade som syfte att fastställa priser och kvoter, i syfte att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike. Denna grupp av samordnade förfaranden togs i bruk mellan början av år 1983 och slutet av år 1984 och stadfästes i oktober 1983 genom ett ”protokoll om överenskommelsen” som antogs för tiden mellan den 1 juli 1983 och den 31 december 1984. Detta protokoll sammanställde resultaten av de olika förhandlingarna mellan de franska, italienska och belgiska producenterna samt Arbed rörande de kvoter och priser som skulle tillämpas på den franska marknaden. Det slog fast kvoten för de franska integrerade producenterna till 60,50 procent, varav 40,50 procent för Sacilor-koncernen (Tréfilunion + SMN) och 20 procent för Usinor-koncernen (CCG + STPS), kvoten för de franska icke-integrerade producenterna till 18 procent och kvoten för Belgien, Italien och Tyskland till 13,95 procent av konsumtionen på den franska marknaden ”inom ramen för en överenskommelse mellan producenterna och den franska yrkeskåren”.

Parternas argument

- 49 Sökanden har inte förnekat de kontakter som kommissionen har framhållit i punkterna 52 och 53 i beslutet (bilagorna 27 och 28 till meddelandet om anmärkningar) mellan denne och de italienska producenterna under den period som kallas ”sondering av terrängen” och i synnerhet inom ramen för mötet den 23 februari 1983,

men har tillbakavisat det påstående, enligt vilket dessa kontakter skulle ha utmynnat i ingåendet av en överenskommelse angående en uppdelning av 39 procent av den franska marknaden mellan de franska icke-integrerade producenterna samt de belgiska, italienska och tyska producenterna.

- 50 Vad gäller de kontakter med Tréfilarbeid framlagda i punkt 55 i beslutet som ledde till en överenskommelse om Tréfilarbeids kvot har sökanden påpekat att denna överenskommelse enligt beslutet hade som syfte att möjliggöra en snabb prishöjning, vilket kommissionen har påstått sig ha bevisat med hjälp av de fakta som åberopas i punkt 56. Sökanden har ansett att kommissionen inte har företett något som helst dokument till stöd för dessa uppgifter och att det således förekommer en fullständig avsaknad av bevis på denna punkt.
- 51 Beträffande protokollet om överenskommelsen av oktober 1983 har sökanden framhållit att denna text inte har undertecknats och att det, även om en överenskommelse har förelegat, aldrig har haft någon inverkan, vare sig på marknadsandelarna eller på priserna. Sökanden har tillagt att de utländska producenterna, enligt Commission française de la concurrence yttrande, hade vägrat att ansluta sig till detta samordnade förfarande och att kommissionen inte har beaktat detta konstaterande, utan att närmare ange vilka som var de nya faktiska omständigheter som gjorde det möjligt för den att dra slutsatsen om de icke-franska företagens deltagande i detta samordnade förfarande.
- 52 Vad gäller kvoterna har sökanden nekat till förekomsten av en överenskommelse på grund av den felaktiga utvecklingen av de franska producenternas marknadsandel, vilket, enligt denne, framgår av såväl de uppgifter som finns i Jennys för Commission française de la concurrence uppgjorda rapport som det den 10 augusti 1984 skrivna meddelandet i avsikt att förbereda Tréfilunions budget för åren 1985 och 1986 (bilaga 39 till meddelandet om anmärkningar, punkt 62 i beslutet).
- 53 Vad gäller kvoterna har sökanden betonat att kommissionen inte har bevisat förekomsten av något avtal som skulle ha haft som syfte att mynna ut i ett avtalsförfarande, samt att de så kallade riktlinjerna för priserna inte har iakttagits av parterna i det påstådda samordnade förfarandet. Sökanden har med andra ord gjort gällande att kommissionen inte kan hänvisa till dokumenten nämnda i punkterna

57 och 58 i beslutet, för att bevisa förekomsten av ett samordnat förfarande angående priserna. Beträffande punkt 57 har denne påpekat att en i oktober 1983 ingången överenskommelse om priserna inte har kunnat tillämpas retroaktivt redan i juli; beträffande punkt 58 har denne understrukit att bilaga 35 till meddelandet om anmärkningar inte har meddelats denne.

- 54 Kommissionen har beträffande den perioden som kallas sondering av terrängen påpekat att det är onekligt att de franska integrerade producenterna och de italienska producenterna vid mötet den 23 februari 1983 kom överens om sina respektiva marknadsandelar (bilaga 27—29 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 53 och 54 i beslutet) och att detta endast utgör den första etappen av en övergripande överenskommelse med andra deltagare.
- 55 Vad gäller överenskommelsen med Tréfilarbe har kommissionen påpekat att den, i motsats till sökandens påstående, inte har hittat beviset på Tréfilarbe's anslutning till överenskommelsen under de omständigheter som framhålls i punkt 56, utan i brevväxlingen mellan Sacilor och Tréfilunion å ena sidan och Arbed å den andra (bilaga 30—33 till meddelandet om anmärkningar).
- 56 Beträffande protokollet om överenskommelsen har kommissionen anfört att det har påträffats hos Tréfilunion och Tréfilarbe och att det har undertecknats av det sistnämnda bolaget. Detta förhållande förlorar emellertid inte sin beviskraft, trots att det inte är undertecknat. I detta sammanhang har kommissionen gjort gällande att de marknadsandelar som anges i protokollet är exakt desamma som de som beslutades på det fransk-italienska mötet den 23 februari 1983 och som godkändes genom ett utbyte av telexmeddelanden med Tréfilarbe i juni 1983, samt att protokollet hänför sig till denna tidigare ingångna "överenskommelse" (punkt 61, ii i beslutet). Det förhållandet att denna överenskommelse föreligger bekräftas också av Maries meddelande av den 30 oktober 1984 (bilaga 50 till meddelandet om anmärkningar, punkt 72 i beslutet). Vad gäller Commission française de la concurrence yttrande har kommissionen ansett att den inte på något som helst sätt är bunden av dessa slutsatser, framför allt beträffande företag som inte är franska, och har påmint om att den har erhållit ytterligare bevis som de franska myndigheterna inte hade tillgång till.

- 57 Beträffande priserna och kvoterna har kommissionen gjort gällande att de talrika skriftliga bevis som denna har hänvisat till bevisar att de samordnade förfarandena har fungerat i enlighet med vad som föreskrivs i protokollet, att riktlinjerna för priser har tillämpats och att en prishöjning har inträffat på grund av överenskommelsen om kvoterna.

Förstainstansrättens bedömning

- 58 Förstainstansrätten anser att alla de av kommissionen framlagda dokumenten — utan att det finns något behov av att använda dokument som inte har meddelats sökanden och bland annat i bilagorna 34 och 35 till meddelandet om anmärkningar — i tillräckligt hög grad avslöjar såväl förekomsten av de tvistiga överenskommelserna, sökandes deltagande och dennes roll som ledare av förhandlingarna som att överenskommelsen genomförts. Med dessa bevis för handen kan sökandens påståenden inte anses vara grundade.
- 59 Angående den period under vilken man så att säga "sonderade terrängen" anser förstainstansrätten att det framgår av de dokument som kommissionen har företett angående mötet den 23 februari 1983 mellan de integrerade franska producenterna och ILRO, Martinelli samt Ferriere Nord (bilagorna 27—29 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 53 och 54 i beslutet) att de två parterna har kommit fram till en överenskommelse om uppdelning av den franska marknaden. Under detta möte kom man nämligen överens om att 61 procent av den franska marknaden skulle tillfalla de franska producenter som ingick i de samordnade förfarandena och att återstående 39 procent skulle delas upp på följande sätt: 19 procent för de franska producenter som inte medverkade i de samordnade förfarandena, 3 procent för de belgiska producenterna, 7 procent för de tyska och 10 procent för de italienska producenterna, det vill säga ungefär 23 000 ton om året. Det är uppenbart att det vid tidpunkten inte fanns någon överenskommelse för de belgiska, tyska och de franska producenter som inte ingick i de samordnade förfarandena, eftersom dessa inte var närvarande vid det möte under vilket överenskommelserna beslutades, men denna omständighet utesluter inte förekomsten av en överenskommelse mellan de franska producenter som ingick i de samordnade förfarandena och de italienska producenterna. Samtidigt träffade dessa en överenskommelse om "en uppgång" av priserna från och med april 1983. Vad beträffar överenskommelsen med Tréfilarbeid

räcker det att konstatera att sökanden inte har bestridit de talrika dokument (bilagorna 30—33 till meddelandet om anmärkningar) som vittnar om förekomsten av kontakter mellan de franska producenterna och Tréfilarbeid och om den överenskommelse som innebar att Tréfilarbeid tilldelades en kvot på 7,55 procent av den franska marknaden.

- 60 Beträffande protokollet om överenskommelsen bör det framhållas att det finns olika statistiska uppgifter (bilagorna 42 och 43 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 64 och 65 i beslutet) som anger de månatliga försäljningssiffrorna på den franska marknaden för var och en av medlemmarna av överenskommelsen samt dessas marknadsandelar. Dessa tabeller innehåller siffror som exakt motsvarar innehållet i protokollen om överenskommelsen. Till dessa omständigheter bör det förhållandet tilläggas att sökandens försäljningssiffror finns under rubriken "totalbeloppet för kontrahenterna" och att dessa jämförs i absoluta tal och avseende marknadsandelar med de siffror som finns i kolumnen kallad "hänvisningar".
- 61 Dessa omständigheter stöds av att det framgår av ett telexmeddelande av den 13 april 1984 att de franska producenterna genom Marie sammankallade de utländska producenterna till ett sammanträde den 15 maj 1984, vars syfte var "att göra en sammanfattning av vad som uppnåtts genom vårt samarbete, diskutera läget på den europeiska marknaden och på grundval av detta göra upp en tidsplan för prishöjningar, vilkas storlek kommer att fastställas senare, samt ömsesidigt tillträde till marknaderna" (bilaga 47 till meddelandet om anmärkningar, punkt 67 i beslutet).
- 62 I detta sammanhang bör man likaledes framhålla Maries interna meddelande av den 30 oktober 1984 (bilaga 50 till meddelandet om anmärkningar, punkt 72 i beslutet), i vilket det anges att resultaten av planerna för perioden 1985/1986 beror på två grundläggande aspekter som är "förhandlingar för år 1985 och om möjligt för år 1986 som jag bör leda på samma sätt som de förhandlingar som har förts sedan september 1983 och som förfaller i slutet av december 1984". Det finns också skäl att konstatera att Tréfilunion hade ett den 19 september 1984 daterat stödmeddelande rubricerat "Det nuvarande läget på marknaden för svetsat armeringsnät i Frankrike" (bilaga 49 till meddelandet om anmärkningar, punkt 71 i beslutet) i

vilken det vid flera tillfällen talas om att "skruva upp" och höja priserna och om att "de uppnådda resultaten har ett direkt samband med det förhållandet de europeiska producenter som har trätt in på den franska marknaden 'medvetet har följt priserna'".

- 63 Angående Commission française de la concurrence rapport kan förstainstansrätten inte godta sökandens argument. För det första — liksom kommissionen har med rätta understrukit — kan kommissionen på grundval av de bevis denna förfogat över, vilka inte nödvändigtvis är desamma som de bevis som Commission française de la concurrence förfogade över, dra sina egna slutsatser och för det andra är kommissionen inte bunden av nationella myndigheters slutsatser.
- 64 Det följer av det hittills anförda att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat att sökanden under perioden 1983—1984 har deltagit i de samordnade förfarandena på den franska marknaden som hade som syfte att fastställa priser och kvoter för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike.
- 65 Sökandens yrkande skall således ogillas.

3) *Det informationsutbyte som har ifrågasatts i punkt 161 i beslutet*

Den ifrågasatta rättsakten

- 66 Enligt beslutet (punkt 161) utgör det indirekta utbyte av information om leveranser som under åren 1983—1984 utövades, inom ramen för de samordnade förfarandena på den franska marknaden, mellan medlemmarna av ADETS

(inklusive importören Tréflarbed), och som ADETS samordnade, ett samordnat förfarande enligt de principer som domstolen har utvecklat i sin dom i målet med de europeiska sockerföretagen (dom av den 16 december 1975, Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, 40/73—48/73, 50/73, 54/73—56/73, 111/73, 113/73 och 114/73, Rec. s. 1663, punkterna 173 och 174). Enligt beslutet utgör individuella meddelanden till konkurrenter av uppgifter angående enskilda företag beträffande sålda kvantiteter en begränsning och en snedvridning av konkurrensen som i detta fall, med beaktande av Tréflarbeds deltagande, kunde påverka handeln mellan medlemsstater.

Parternas argument

- 67 Sökanden har påstått att beslutets lydelse inte gör det möjligt för denne att få veta om denne har dömts för att ha deltagit i detta indirekta informationsutbyte. Sökanden har gjort gällande att kommissionen — om så är fallet — har gjort en felaktig tillämpning av principerna från domen Suiker Unie m. fl. mot kommissionen. Enligt denna rättspraxis är nämligen endast sådant informationsbyte förbjudet som har som syfte eller som resultat att påverka en konkurrents beteende på marknaden, det vill säga avseende framtiden. Men i det föreliggande fallet rörde det indirekta informationsutbyte som förekom mellan medlemmarna av ADETS det förflutna och inte framtiden vilket fastställs i beslutet genom att det hänvisas till de ”enskilda leveranser som gjordes på den franska marknaden”. Sökanden har dessutom ansett att tillskrivandet av denna överträdelse tyder på att denne har bötfällts flera gånger för samma förhållanden.
- 68 Kommissionen har påstått att den inte har kritiserat detta utbyte i sig utan att det utgör en av delarna i verkställandet av de samordnade förfarandena på den franska marknaden åren 1983—1984. Det rörde sig om ytterligare ett bevis på dessas förekomst och det förstärkte dessutom verkningarna och säkrade verkställandet av dessa vilket bidrog till att den överträdelse som konstaterats gentemot sökanden ansågs allvarligare. Angående rättspraxis från fallet Suiker Unie m. fl. mot kommissionen har kommissionen ansett att, även om informationsutbytet rörde mängder som varje företag hade haft (det vill säga faktiskt ”det förflutna”) är det dock så att

det hade som syfte att visa vars och ens framtida leveranser inom ramen för iakttagandet av kvoterna. Kommissionen har ansett att denna åtskillnad mellan information om det förflutna respektive om framtiden är konstgjord och saknar relevans. Kommissionen har slutligen påpekat att det inte har inträffat någon påföljdsakumulation, eftersom denna samtidigt inte skilt har dömt för både informationsutbytet å ena sidan och för de samordnade förfarandena angående kvoterna och priserna å andra sidan, utan har vidhållit att dessa samordnade förfaranden bland andra bestämmelser omfattade ett system för informationsutbyte.

- 69 Sökanden har i sin replik påpekat att kommissionen i sin svarsinlaga har framhållit att det i punkt 161 i beslutet ifrågasatta informationsutbytet inte i sig har kritiserats utan endast därför att det utgjorde "en av delarna i verkställandet av det samordnade förfarandet på den franska marknaden åren 1983—1984". Enligt sökanden borde förstainstansrätten fastställa att lydelsen av punkt 161 tyder på att det inte rör sig om en omständighet som utgör en försvårande omständighet utan om ett samordnat förfarande vilket förefaller utgöra en särskild överträdelse och borde av den anledningen ogiltigförklara denna del av beslutet vars motivering kommissionen inte kan ändra.
- 70 Kommissionen har å sin sida anfört att den i svarsinlagan inte alls ändrat motive-ringarna, att dess förklaringar endast har utgjort ett förtydligande och att punkt 161 i beslutet är klar i detta avseende, eftersom det i den antyds att informationsutbytet har utövats inom ramen för tillämpningen av de åsyftade överenskommelserna.

Förstainstansrättens bedömning

- 71 Förstainstansrätten anser att tolkningen av punkt 161 i beslutet inte leder till att man kan anse att man i nämnda punkt tillskriver sökanden det indirekta informationsutbytet som en överträdelse som är åtskild från dennes deltagande

i de samordnade förfaranden angående kvoter och priser som genomfördes på den franska marknaden under perioden 1983—1984, på så sätt som detta deltagande har fastställts i punkt 160 i beslutet.

- 72 Det bör för det första anföras att det är med rätta som man i punkt 161 bedömer informationsutbytet om ett samordnat förfarande enligt de principer som domstolen har utvecklat i domen *Suiker Unie m. fl. mot kommissionen*. I detta avseende konstaterar förstainstansrätten nämligen — såsom kommissionen har understrukt — att informationsutbytet inte endast rörde de redan genomförda leveranserna, utan hade som syfte att möjliggöra en kontroll av pågående leveranser med syftet att säkra överenskommelsens tillräckliga effektivitet såsom framgår av bilaga I till protokollet om överenskommelsen, enligt vilket ”det för att säkra en så tillfredsställande funktion av överenskommelsen som möjligt är nödvändigt att man levererar ... de statistiska upplysningar som är nödvändiga för detta: deklARATIONER FÖR TIODAGARSPERIODER ... levererade och registrerade beställningar”, och enligt vilken ”dessa uppgifter gör det möjligt för sekretariatet att hålla yrkeskårens planering samlad”. I enlighet med de i domen *Suiker Unie m. fl. mot kommissionen* uttalade principerna utgör ett dylikt informationsutbyte tydligt ett samordnat förfarande som har som syfte eller resultat att snedvrída konkurrensen inom den gemensamma marknaden.
- 73 För det andra anser förstainstansrätten att det förhållandet att informationsutbytet utgör ett samordnat förfarande och att detta har beskrivits som det i punkt 161 inte innebär att — såsom sökanden felaktigt har påstått — beslutet skall tolkas så att det skulle handla om en överträdelse som är åtskild från den överträdelse som nämns i punkt 160. I punkt 161 anges nämligen att det direkta informationsutbytet i fråga har utövats mellan medlemmarna av ADETS inom ramen för tillämpningen av den överenskommelse som åsyftas i punkt 160 och att detta förtydligande skall tolkas så att det ingår i beskrivningen av de omständigheter under vilka informationsutbytet har ägt rum, och inte så att informationsutbytet inte skulle ha utgjort en del av den aktuella överenskommelsen.
- 74 Sökandens grund kan således inte godtas.

B — *Marknaden i Benelux-länderna**Den ifrågasatta rättsakten*

- 75 I beslutet (punkterna 78 a och b, 163 och 168) klandras sökanden för deltagande i samordnade förfaranden angående priserna mellan de huvudsakliga producenter som säljer på marknaden i Benelux-länderna, inklusive de producenter som inte härrör från Benelux, och i samordnade förfaranden mellan de tyska producenter som exporterar till Benelux-länderna och andra producenter som säljer i Benelux-länderna för att följa de för marknaden i Benelux-länderna fastställda priserna. Enligt beslutet fattades det beslut om dessa samordnade förfaranden på de möten som ägde rum i Breda och i Bunnik (Nederländerna) mellan augusti 1982 och november 1985, på vilka (punkt 168 i beslutet) åtminstone Thibodraad, Tréfilarbeid, Boël/Trébos, FBC, Van Merksteijn, ZND, Tréfilunion och, av de tyska producenterna, BStG deltog. Beslutet grundar sig på talrika telexmeddelanden som skickades till Tréfilunion av dess representant i Benelux-länderna. Dessa telexmeddelanden innehåller noggranna uppgifter om varje möte (datum, ort, deltagande, frånvarande, syfte (samtal om marknadsläget, förslag och beslut angående priserna), beslut om dag och plats för följande möte).
- 76 I beslutet (punkt 164) understryks att, även om några kvoter inte slogs fast på mötena i Breda och Bunnik (Nederländerna), (förslag om detta granskades men antogs tydligen inte) meddelades likväl konkurrenter uppgifter om enskilda företag för att förbereda en kvotkartell och i synnerhet att Tréfilunion meddelade sina exportsiffror till Boël/Trébos (punkt 85 i beslutet) vilket utgör en överträdelse av artikel 85 i fördraget.

Parternas argument

- 77 Sökanden har medgett att den har deltagit i flera möten avseende de belgiska och nederländska marknaderna och har medgett att det har förekommit överenskommelser om priserna. Sökanden har emellertid påstått att dessa överenskommelser inte har haft någon som helst inverkan på marknadsandelarna och att man på varje möte var tvungen att konstatera att föregående möte hade misslyckats och ändra de beslut som då hade fattats. Sökanden har likaledes gjort gällande att den hade en mycket liten andel av den belgiska marknaden beroende på den tyska kriskartellen som hade underlättat den tyska exporten till Belgien och lett till en sänkning av priserna på denna marknad.
- 78 Kommissionen har svarat att påståendet att priserna inte har iakttagits saknar betydelse för om en överträdelse föreligger eller inte, vilken följer av att priserna slås fast gemensamt. Kommissionen har understrukt att sökanden själv medgav att beslut faktiskt har fattats. Vad gäller den lilla marknadsandel som sökanden innehade har kommissionen understrukt att denna omständighet dock inte betyder att denne inte har deltagit i de samordnade förfarandena, vilket för övrigt framgår av de i punkterna 97, 98 och 101 i beslutet nämnda dokumenten (olika telexmeddelanden angivna i bilagorna 68, 69 och 73 till meddelandet om anmärkningar). I själva verket har Tréfilunion avstått från att sälja på marknaden i Benelux-länderna på grund av de samordnade förfarandena i vilka detta deltog för att höja priserna.

Förstainstansrättens bedömning

- 79 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden har medgett att den deltagit i mötena och att det på dessa möten har fattats beslut rörande priserna. I detta avseende bör det framhållas att det förhållandet att de överenskomna priserna inte har iakttagits inte motbevisar mötenas konkurrensbegränsande syfte och således inte heller sökandens deltagande i de samordnade förfarandena, utan är som bäst ägnat att visa att denne inte har följt de ifrågasättande överenskommelserna. Beaktandet av en överenskommelses konkreta verkningar är nämligen överflödigt vid tillämpningen av artikel 85.1 i fördraget försåvitt det framgår — såsom är fallet med de

överenskommelser som fastställs i beslutet — att dessa har som syfte att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen inom den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 11 januari 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici mot kommissionen, C-277/87, Rec. s. I-45).

80 I varje fall anser förstainstansrätten att sökanden inte kan åberopa sin ringa marknadsandel som beror på den tyska kriskartellen, eftersom — såsom det framgår av Tréfilunions den 3 april 1984 daterade telexmeddelande till Boël (bilaga 69 till meddelandet om anmärkningar, punkt 97 i beslutet) och av Tréfilunions den 21 juni 1984 daterade telexmeddelande till Thibodraad (bilaga 73 till meddelandet om anmärkningar, punkt 101 i beslutet) — denna ringa andel var en följd av det betående som denne hade antagit till följd av sin anslutning till de samordnade förfarandena med syftet att inte äventyra de beslut som fattats avseende priserna på marknaden i Benelux-länderna.

81 Av det som står ovan följer att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat att sökanden under perioden från augusti 1982 till november 1985 har deltagit i de samordnade förfarandena som avsåg priserna på marknaden i Benelux-länderna.

82 Förstainstansrätten konstaterar dessutom att sökanden inte på något sätt har bestridit att den har meddelat sina konkurrenter uppgifter för att förbereda en kvotkartell. Det skall således fastställas att kommissionen med tillräcklig sannolikhet bevisat förekomsten av ett samordnat förfarande enligt artikel 85 i fördraget (förstainstansrättens dom av den 17 december 1991, Hercules Chemicals mot kommissionen, T-7/89, Rec. s. II-1711, punkt 258—261).

83 Således kan sökandens grund inte godtas.

C — *Det samordnade förfarandet år 1985 mellan BStG och Tréfilunion avseende ömsesidigt tillträde till marknaderna i Tyskland och Frankrike*

Den ifrågasatta rättsakten

- 84 I beslutet (punkterna 135—143 och 176) klandras sökanden för samverkan med det tyska företaget BStG i samordnade förfaranden angående ömsesidigt tillträde till marknaderna i Tyskland och Frankrike. Dessa samordnade förfaranden hade överenskommit under förhandlingar den 7 juni 1985 mellan Müller, VD för BStG, och Marie, direktör för Tréfilunion, vilket framgår av ett internt meddelande skrivet av Marie den 16 juli 1985 (bilaga 106 till meddelandet om anmärkningar) och av ett internt meddelande skrivet av Müller den 27 augusti 1985 (bilaga 107 till meddelandet om anmärkningar). Enligt beslutet (punkt 140) har de under dessa förhandlingar gjorda ömsesidiga eftergifterna iakttagits, vilket bevisas av det förhållandet att varken Tréfilunion eller andra franska producenter har anfört klagomål vid kommissionen mot den tyska strukturkriskartellen och att BStG:s fabrik i Gelsenkirchen (Tyskland) inte har exporterat katalognät till Frankrike. För övrigt framgår det av de två meddelandena att all framtida exportverksamhet skulle göras beroende av att man fastslog en leveranskvot.
- 85 Enligt beslutet (punkt 176) utgör de samordnade förfaranden som överenskommit under förhandlingarna den 7 juni 1985 mellan Müller och Marie, vilka avsåg ömsesidigt tillträde till marknaderna i Tyskland och Frankrike, en konkurrensbegränsning mellan tyska och franska producenter som kunde påverka handeln mellan medlemsstater.

Parternas argument

- 86 Sökanden har ansett att de ifrågavarande faktiska omständigheterna endast utgörs av ett möte mellan Müller och Marie. Sökanden har påstått att inget beslut har fattats och att beviset på detta är att de två parterna har rapporterat samtalet i en form

som var förenad med villkor. Även om det har förekommit diskussioner, hade dessa enligt sökanden i alla fall inte direkt som syfte att sluta en överenskommelse som begränsade det fransk-tyska tillträdet till marknaderna för svetsat armeringsnät. Sökanden har ansett att kommissionen inte har lagt fram något bevis på att de tyska företagen inte skulle ha kunna tillträda marknaden i Frankrike i lika hög grad som tidigare. Denne har i detta sammanhang erinrat om att Müller i sitt meddelande hade skrivit att han skulle ta reda på "de eventuella möjligheterna att minska tillträdet till marknaderna i Tyskland respektive Frankrike". Sökanden har dragit slutsatsen att det inte har förekommit några som helst åtgärder som skulle ha syftat till att begränsa den konkurrens som kommer från Tyskland.

- 87 Kommissionen har tillbakavisat Tréfilunions påståenden och påpekat att Maries protokoll av den 16 juli 1985 innehåller "slutsatser" som hänvisar till vissa "omedelbart" gjorda eftergifter. Dessa eftergifter var endast den första etappen "i avvaktan på nästa sammanträde" men dessa var inte mindre påtagliga och syftade redan de till att begränsa tillträdet till marknaderna i Frankrike och Tyskland.

Förstainstansrättens bedömning

- 88 Förstainstansrätten konstaterar att man i beslutet (punkt 140) kritiserar sökanden för att ha praktiserat ett övergripande samordnat förfarande med BStG i avsikt att begränsa sina produkters tillträde till marknaderna i Tyskland och Frankrike, vilket har konkretiserats på tre punkter: Tréfilunion förband sig att inte anföra klagomål mot den tyska kriskartellen hos kommissionen, sökandens fabrik i Gelsenkirchen skulle inte exportera katalognät till Frankrike under en period på två till tre månader och avslutningsvis att bägge parterna kom överens om att i framtiden exportera enligt vissa kvoter.
- 89 Förstainstansrätten anser att analysen av de två ovannämnda meddelandena (se punkt 84) gör det möjligt att dra slutsatsen att kommissionen på de två första uppräknade punkterna med tillräcklig sannolikhet har bevisat sökandens samord-

ning med BStG. I själva verket skriver Marie i sitt meddelande under rubriken "Slutsatser" att "ingen har i Bryssel anfört klagomål mot Kartellverdrag". Också Müllers meddelande är klart avseende detta: "Marie har förbundet sig att inte anföra klagomål... han är redo att godta ett godkännande för Gelsenkirchen på villkor att denna inte skall användas förrän om två eller tre månader ... Jag godtog uppskovet på två till tre månader." Förstainstansrätten anser att Maries åtagande att inte anföra klagomål mot den tyska kartellen bör anses som ett beteende gentemot en konkurrent som utgör en motprestation för sagda konkurrents eftergifter och befinner sig inom ramen för ett samordnat förfarande som strider mot artikel 85.1 i fördraget.

- 90 En analys av de två meddelandenas lydelse visar likaledes en önskan hos båda parterna att åstadkomma en jämvikt och en begränsning av sina produkters tillträde till marknaderna i de två länderna. Förstainstansrätten konstaterar nämligen för det första att Müller i sitt ovan nämnda meddelande har antytt att "vi för vår del är mycket intresserade av en begränsning av tillträdet till marknaderna. Detta är dock svårare att reglera på grund av det stora antalet deltagare än vad som skulle vara fallet på nationell nivå, men detta borde göras så snart som möjligt, i varje fall säkerligen när prisnivån är praktiskt taget densamma på alla berörda marknader". I samma meddelande har Müller framhållit att Marie har framfört vissa förslag och uttryckt vissa önskemål, bland annat angående "jämvikten vad gäller tillträdet till marknaderna i de två länderna utifrån det absoluta antalet ton". Å andra sidan har Marie i sitt ovan nämnda meddelande under rubriken "Slutsatser" skrivit att "omedelbart, och i väntan på följande möte, ... skall BStG ta kontakt med de övriga tyska producenterna för att underlätta de franska producenternas tillträde till den tyska marknaden genom att vissa bestämmelser avskaffas och en tillträdesavgift framförhandlas, försöka att minska Moselstahls verksamhet (via Stiness) och undersöka möjligheten att inkorporera Gelsenkirchen i den tyska volymen medan frågorna rörande den franska marknaden återstår att avgöra".

- 91 Med hänsyn till denna analys anser förstainstansrätten att det endast har fastställts att de två parterna avsett att komma överens om kvoter, vilket skulle vara beroende av övriga tyska företags reaktion.

- 92 Mot bakgrund av det hittills anförda anser förstainstansrätten att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat de fakta som framgår av punkt 140 första stycket i beslutet, nämligen såväl Tréfilunions åtagande att inte anföra besvär mot strukturkriskartellen, som BStG: s avstående från att under en period på två till tre månader exportera katalognät till Frankrike. Däremot anser förstainstansrätten att kommissionen inte med tillräcklig sannolikhet har fastställt förekomsten av en överenskommelse vars syfte skulle ha varit att deras framtida export skulle ha följt fastslagna kvoter, vilket beskrivs i punkt 140 andra stycket i beslutet.
- 93 Följaktligen bör för det första sökandens yrkande beträffande de i punkt 140 första stycket i beslutet beskrivna överenskommelserna ogillas och det bör fastställas att kommissionen med rätta har ansett att dessa utgör en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget och för det andra bör sökandens yrkande rörande de faktiska omständigheter som kritiseras i punkt 140 andra stycket i beslutet bifallas och det bör förklaras att dessa, beroende av kommissionens bristande bevisning, inte faller inom tillämpningsområdet för artikel 85.1 i fördraget.

III — *Frånvaron av en märkbar konkurrensbegränsning och inverkan på handeln mellan medlemsstater*

Parternas argument

- 94 Sökanden har ifrågasatt påståendet i punkt 159 i beslutet enligt vilket de samordnade förfaranden som genomfördes under perioden 1981—1982 "märkbart ... [skulle] ... ha påverkat handeln mellan medlemsstaterna, eftersom (dessa) direkt (berörde) regleringen av varuflödet över gränserna". Enligt sökanden var det omöjligt att det skulle ha förekommit någon inverkan på gemenskapens inre handel, på

grund av att de ifrågavarande produkterna inte var inbördes utbytbara eller kunde ersätta varandra i de två länderna, i synnerhet därför att det i Frankrike krävdes ett godkännande enligt det sortiment som ADETS hade fastställt och som skiljde sig från de sortiment som hade fastställts för de tyska, belgiska och nederländska produkterna och som ledde till en ökning av tillverkningskostnaderna för de franska produkterna. I frånvaron av en sådan inverkan kan artikel 85.1 inte tillämpas.

- 95 I andra hand har sökanden gjort gällande att kommissionen inte har bevisat några överenskommelser om kvoter och ännu mindre bevisat att dessa skulle ha haft som resultat att importen till Frankrike har delats upp; denna har tvärtom ökat. Vad gäller överenskommelserna om priser har sökanden medgett att denne hade en ledande ställning, att dennes priser publicerades och att den följde dem. Sökanden har understrukit att kommissionen i sitt beslut 84/405/EEG av den 6 augusti 1984 angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.350 — Zinc Producer Group, EGT nr L 220, s. 27, nedan kallat "zinkbeslutet") påmint om att en sådan situation inte fråntar företagen möjligheten att självständigt bestämma över det handlingsätt de har för avsikt att tillämpa på den gemensamma marknaden. Sökanden har erinrat om att kommissionen i detta sammanhang sålunda har antytt att "en tillämpning av parallella priser inom ett oligopol som producerar homogena varor under sådana omständigheter inte i sig innebär något tillräckligt bevis på ett samordnat förfarande". Sökanden har ansett att just så är fallet med svetsat armeringsnät. Enligt sökandens åsikt kan i vilket fall som helst en tillämpning av parallella priser på marknaden inte ens utgöra någon överträdelse.
- 96 Kommissionen har ansett att sökandes överväganden rörande produkternas utbytbarhet inte ifrågasätter beslutets laglighet med beaktande av de avgörande bevis som tyder på förekomsten av överenskommelserna (se ovan punkt 28). Kommissionen har nekat till att förekomsten av olika tekniska normer i de olika länderna skulle skapa några verkliga hinder och har, med hänvisning till Tréfilunions meddelande av den 1 december 1981 (bilaga 5 till meddelandet om anmärkningar), understrukit att den i beslutet konstaterade prishöjningen har följt av de samordnade förfarandena och inte av produktionsvillkoren för de ifrågavarande produkterna.

- 97 Kommissionen har inte bestridit att svetsat armeringsnät är en homogen vara (åtminstone inom varje kategori) och att producenterna befinner sig i en oligopol-situation, liksom i det ovan nämnda "zinkbeslutet", men har ansett att detta inte räcker för att man skulle kunna dra slutsatsen att det i det ifrågavarande fallet inte handlar om något samordnat förfarande. I det föreliggande fallet begränsar sig nämligen de bevis som denna förfogar över inte till de beteenden som den har konstaterat i fråga om priserna, utan innefattar också dokument som visar förekomsten av ett samordnat förfarande. Kommissionen har påmint om att det framgå av "zinkbeslutet" "att det förhållandet kan utgöra ett tillräckligt bevis genom att det har slagits fast parallella priser, kombinerat med andra indicier, såsom kontakter mellan företag angående önskvärda prisförändringar som sker innan man fastställer dessa eller ett informationsutbyte som förstärker detta slags kontakter". Kommissionen har likaledes påmint om att, även om "ett parallellt beteende" inte utgör en överträdelse, utgör det emellertid ett indicium på ett samordnat förfarande. Det samordnade förfarandet utgör överträdelsen och detta bevisas av det motsvarande beteendet. Den omständigheten att Tréfilunion hade en ledande ställning förklarar inte de parallella priserna, eftersom de tillämpade priserna omfattade rabatter i förhållande till dessa tariffer.

Förstainstansrättens bedömning

- 98 Inledningsvis erinrar förstainstansrätten om att sökandens argument rörande kommissionens påstått felaktiga bedömning av marknaden redan har förkastats ovan (se ovan punkterna 29 och följande).
- 99 Artikel 85.1 i fördraget förbjuder såsom oförenliga med den gemensamma marknaden alla överenskommelser mellan företag eller samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har som syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen inom den gemensamma marknaden och i synnerhet dem som består i att på ett direkt eller indirekt sätt slå fast inköps- eller försäljningspriserna eller andra transaktionsvillkor samt i att dela upp marknaderna eller inköpskällorna.

- 100 Lydelsen av denna bestämmelse innebär att de enda relevanta frågorna är om de överenskommelser, i vilka sökanden har deltagit, hade som syfte eller resultat att begränsa konkurrensen och om dessa kunde påverka handeln mellan medlemsstater (förstainstansrättens dom av den 17 december 1991, Enichem Anic mot kommissionen, T-6/89, Rec. s. II-1623, punkterna 216 och 224).
- 101 Förstainstansrätten påminner om att det följer av dess bedömningar angående bevisningen av samordnade förfaranden att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat sökandens deltagande i samordnade förfaranden på den franska marknaden under perioden 1981—1982, som hade som syfte att begränsa konkurrensen inom den gemensamma marknaden i synnerhet genom att fastställa priser och försäljningsvolymmer.
- 102 Förstainstansrätten påminner även om att det är en fast rättspraxis att, för att ett beslut av företagssammanslutningar, ett avtal eller ett samordnat förfarande skall kunna påverka handeln mellan medlemsstater, måste de på grundval av ett antal rättsliga eller faktiska omständigheter göra det möjligt att, med tillräcklig sannolikhetsgrad, anse att de kan utöva en direkt eller indirekt, faktisk eller potentiell inverkan på handelsflödet mellan medlemsstater, och detta på ett sätt som får en att befara att de kan hindra förverkligandet av den gemensamma marknaden mellan medlemsstaterna (ovannämnda dom Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, punkt 170).
- 103 Det bör för övrigt framhållas att det i artikel 85.1 i fördraget inte ställs upp krav på att de fastställda konkurrensbegränsningarna faktiskt märkbart skall ha påverkat handelsutbytet mellan medlemsstater utan endast kräver att det skall ha fastställts att dessa överenskommelser kan få ett sådant resultat (domstolens dom av den 1 februari 1978, Miller mot kommissionen, 19/77, Rec. s. 131, 152)
- 104 Det bör i alla fall understrykas att de konstaterade konkurrensbegränsningarna skulle ha kunnat styra handelsflödena annorlunda än vad som annars skulle

ha skett, eftersom dessa hade som syfte och har haft som resultat att begränsa importen. Förstainstansrätten konstaterar nämligen — såsom det framgår av de konstateranden som har gjorts i samband med att de samordnade förfarandena bevisades — att dessa har bestått i genomförandet av en begränsning av importen och att man fastställt priser på de olika marknaderna. Sagda samordnade förfaranden har dessutom direkt rört regleringen av det gränsöverskridande flödet av produkterna, och tyska, belgiska, italienska, franska och nederländska producenter har deltagit. Det är således med rätta som kommissionen har konstaterat att de samordnade förfaranden i vilka sökanden har deltagit har kunnat påverka handeln mellan medlemsstater.

- 105 Slutligen konstaterar förstainstansrätten att det förhållandet att Tréfilunion innehade en ledande ställning och att dess priser publicerades inte minskar betydelsen av de konstateranden som gjordes vid bevisningen av de samordnade förfarandena som kommissionen gjorde på grundval av flera dokument som går emot sökandens påståenden.
- 106 Sökandens grund kan således inte godtas.

IV — *Bevisningen*

Parternas argument

- 107 Sökanden har ansett att domstolen i sin dom av den 8 juni 1982, Nungesser och Eisele mot kommissionen, (258/78, Rec. s. 2015, nedan kallad "majsfrödomen") har tillåtit tillämpningen av en skälighetsregel enligt vilken vissa särskilda omständigheter, förutom de undantagsfall som räknas upp i artikel 85.3 i fördraget kan medföra att artikel 85.1 inte kan tillämpas, även om de ifrågasatta klausulerna förut betraktades som konkurrensbegränsande. Denna rättspraxis kan tillämpas analogt på det föreliggande fallet i vilket det rörde sig om en oligopolsituation i vilken de tyska producenterna åtminstone från och med år 1983 åtnjöt en preferentiell

ställning. Strukturkriskartellen slog nämligen fast leveranskvoter endast för den interna tyska marknaden och gynnade således exporten, på grund av att de tyska företagen återbetalades 80 DM per ton, om de inte uppfyllde sina kvoter. Sökanden ställdes således inför behovet av att reagera på denna konkurrens och dess beteende var följaktligen berättigat. Denna situation gjorde att artikel 85.1 i fördraget inte var tillämplig, åtminstone efter år 1983.

- 108 Kommissionen har å sin sida anfört att sökanden felaktigt har påstått att artikel 85 — på grund av särskilda omständigheter som förekomsten av den tyska strukturkriskartellen från och med år 1983 — inte är tillämplig på andra företags beteenden som har haft som syfte att "bemöta denna form av konkurrens". Förekomsten av en överträdelse av konkurrensreglerna från vissa ekonomiska aktörers sida kan nämligen inte i något som helst fall berättiga en överträdelse från andra aktörers sida, utan att detta skulle ha med någon "skälighetsregel" att göra, såsom sökanden tror sig kunna härleda ur i majsfrödomen. Kommissionen har påpekat att alla de avtal, beslut av företagsammanslutningar eller samordnade förfaranden som avses i artikel 85.1 i fördraget är förbjudna per se, oberoende av varför de har fattats. Kommissionen har påpekat att det i majsfrödomen rörde sig om ett mycket särskilt fall som helt skiljde sig från det föreliggande fallet och att man således inte från det kan härleda förekomsten av någon "skälighetsregel" som gör det möjligt att, med förevändningen att det förekommer andra samordnade förfaranden inom samma produktområde, undanta konkurrensbegränsande samordnade förfaranden från tillämpning av artikel 85.1 i fördraget.

Förstainstansrättens bedömning

- 109 Det bör erinras om att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat att de fastställda samordnade förfarandena hade ett konkurrensbegränsande syfte i

enlighet med artikel 85.1 i fördraget. Det skall för övrigt understrykas att den uppenbara naturen av överträdelsen av artikel 85.1 i fördraget och i synnerhet av punkterna a) och c) i denna i varje fall utesluter tillämpningen av en "skälighetsregel", även om en sådan regel skulle kunna tillämpas inom ramen för gemenskapernas konkurrensrätt, eftersom överträdelsen i så fall bör betraktas som en överträdelse per se av konkurrensreglerna (förstainstansrättens dom av den 10 mars 1992, Montedipe mot kommissionen, T-14/89, Rec. s. II-1155, punkt 265).

- 110 Följaktligen kan sökandens grund inte godtas.

Grunden avseende en överträdelse av artikel 15 i förordning nr 17

I — Det otillräckliga beaktandet av det ekonomiska och rättsliga sammanhanget

Parternas argument

- 111 Sökanden har betonat att kommissionen borde ha beaktat de ekonomiska och rättsliga sambanden mellan byggsektorn och valstrådssektorn. Å ena sidan har sökanden anfört att byggsektorn, som är den huvudsakliga källan till efterfrågan på svetsat armeringsnät, såväl i Frankrike som i gemenskapens övriga medlemsstater, drabbades av en svår kris mellan åren 1976 och 1985 vilket har medfört en kraftig minskning av efterfrågan på svetsat armeringsnät. Å andra sidan har sökanden framhållit det nära sambandet mellan svetsat armeringsnät och valstråden för vilken det fanns ett gällande system med kvoter och priser samt en prisreglering. Sökanden har tillagt att det i Frankrike mellan juni och oktober 1982 fanns ett prisstopp för svetsat armeringsnät. Sökanden har påpekat att den i denna situation var tvungen att göra upp en omstruktureringsplan för att förbättra sin produktivitet, minska antalet produktionsenheter, minska antalet anställda och anpassa sina

produkter till de nya behoven och den tekniska utvecklingen. Sökanden har gjort gällande att den omständigheten att dessa överenskommelser om att omstrukturera industrin inte har undertecknats eller anmälts till kommissionen inte skall utgöra något hinder för att beakta dem. I detta sammanhang har sökanden anfört att omständigheterna i det föreliggande fallet inte skiljer sig från de omständigheter som ledde till "zinkbeslutet" eller kommissionens beslut 84/380/EEG av den 4 juli 1984, angående ett förfarande vid tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.810 — Syntetisk fiber, EGT nr L 207, s. 17, nedan kallat "beslutet avseende syntetisk fiber") i vilket kommissionen har medgett att det även inom ramen för överenskommelser som inte är anmälda är tillåtet att beakta det förhållandet att överenskommelserna om begränsning och kontroll av produktionen faktiskt har kunnat bidra till att hjälpa företag att komma ut ur en svår ekonomisk situation, även om dessa överenskommelser inte lett till någon förbättring av utbudsstrukturen (punkt 100 i "zinkbeslutet").

- 112 Därutöver har sökanden gjort gällande att det framgår av kommissionens beslut nr 84/388/EEG av den 23 juli 1984, angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.988 — Avtal och samordnade förfaranden inom sektorn för planglas i Benelux-länderna, EGT nr L 212, s. 13, nedan kallat "planglasbeslutet") i vilket kommissionen har medgett att det även inom ramen för överenskommelser som inte är anmälda är tillåtet att beakta det förhållandet att överenskommelserna om begränsning och kontroll av produktionen faktiskt har kunnat bidra till att hjälpa företag att komma ut ur en svår ekonomisk situation, även om dessa överenskommelser inte lett till någon förbättring av utbudsstrukturen.
- 113 Kommissionen har svarat att den i beslutet (punkt 200—202) för att bestämma böternas belopp har beaktat den krissituation som förelåg inom sektorn för svetsat armeringsnät. Kommissionen har tillagt att de av sökanden nämnda besluten rör specifika situationer i "beslutet avseende syntetisk fiber" och att den har medgett ett undantag från tillämpningen av artikel 85.3 i fördraget på ett samordnat förfarande angående samordnad kapacitetssänkning som hade anmälts till den. I "zinkbeslutet" hade kommissionen enligt artikel 85.1 i fördraget förbjudit ett samordnat förfarande angående kvoter och priser.

- 114 Kommissionen har gjort gällande att det i Tolfte rapporten om konkurrenspolitiken antyds att den kan godta överenskommelser som avser en samordnad sänkning av överkapaciteten och innehåller ett detaljerat och tvingande åtstramningsprogram som inte i övrigt begränsar företagens frihet att fatta självständiga beslut. Kommissionen anser i varje fall att den av sökanden framlagda omstruktureringsplanen inte kan kallas för en överenskommelse om en samordnad sänkning av överkapacitet där en strukturstress pågår och att i vilket fall som helst varken sökanden eller någon annan deltagande i de samordnade förfarandena har anmält något sådant till kommissionen.
- 115 Angående den priskontroll som tilläts av den då gällande franska rätten har kommissionen påpekat att den period då prisstopp gällde (14 juni — 31 oktober 1982) inte omfattar den period som denna har ansett att överträdelsen pågick.

Förstainstansrättens bedömning

- 116 Förstainstansrätten har anfört att kommissionen i sitt beslut har förklarat att den har beaktat att antal omständigheter som är tillämpliga på alla företag vilket medfört att den har begränsat böterna till ett belopp som är klart lägre än det belopp som skulle vara motiverat under normala omständigheter (punkt 208 i beslutet). Bland dessa omständigheter nämns i beslutet det förhållandet att priset på svetsat armeringsnät till 75—80 procent beror på priset på valstråd, som är en produkt som är underställd produktionskvoter, efterfrågans strukturella minskning, förekomsten av överkapacitet och marknadens kortfristiga variationer, sektorns föga tillfredsställande lönsamhet (punkt 201 i beslutet) samt det ömsesidiga beroendet mellan svetsat armeringsnät och armeringsjärn (punkt 202 i beslutet).

- 117 Förstainstansrätten anser vidare att sökanden inte kan åberopa kommissionens "beslut avseende syntetisk fiber", "zinkbeslut" eller "planglasbeslut", eftersom dessa beslut avser fall som i grunden skiljer sig från det föreliggande fallet. För det första rör nämligen "beslutet avseende syntetisk fiber" ett samordnat förfarande avseende en samordnad sänkning av kapacitet, som hade anmälts och som hade beviljats undantag enligt artikel 85.3 i fördraget. För det andra har kommissionen i besluten "zink" och "planglas" förbjudit ett samordnat förfarande avseende kvoter och priser även om krissituationen, liksom i det föreliggande fallet, beaktades som en förmildrande omständighet. Förstainstansrätten anser för övrigt att sökandens påstådda omstruktureringsplan inte kan betraktas som en överenskommelse om en samordnad sänkning av överkapacitet och att producenterna i varje fall hade möjlighet att i enlighet med artikel 85.3 i fördraget anmäla sina samordnade förfaranden till kommissionen, vilket i så fall skulle ha gjort det möjligt för kommissionen att avgöra om dessa uppfyller de i denna bestämmelse förutsatta kriterierna. Eftersom sökanden inte har utnyttjat denna möjlighet, kan den inte åberopa krissituationen för att berättiga genomförandet av hemliga samordnade förfaranden som strider mot artikel 85.1 i fördraget.
- 118 Slutligen anför förstainstansrätten att sökanden inte kan åberopa förekomsten av nationella rättsnormer som tillåter priskontroll, eftersom för det första — som det framgår av en fast rättspraxis — den omständigheten att företags beteende har varit känt, tillåtits eller till och med uppmuntrats av nationella myndigheter i varje fall saknar betydelse avseende tillämpligheten av artikel 85.1 i fördraget eller i förekommande fall artikel 86 (domstolens domar av den 10 januari 1985, Leclerc m. fl., 229/83, Rec. s. 1, och av den 29 januari 1985, Cullet, 231/83, Rec. s. 305; förstainstansrättens dom av den 29 juni 1993, Asia Motor France m. fl. mot kommissionen, T-7/92, Rec. s. II-669, punkt 71) och för det andra — som kommissionen med rätta vidhållit — den period då priserna var stoppade inte i beslutet har betraktats som en period då överträdelser ägde rum.
- 119 Av detta följer att sökandens grund inte kan godtas.

II — Förekomsten av force majeure och kommissionens påstådda underlåtenhet att handla

Parternas argument

- 120 Sökanden har påstått att det förhållandet att den tyska marknaden för svetsat armeringsnät själv var föremål för en strukturkriskartell som Bundeskartellamt hade gett tillstånd till, som hade publicerats i *Bulletin des Communautés européennes* och som kommissionen under fyra år godtog, har utgjort en force majeure-situation som har fått den att tro att denna kartell var laglig såväl med beaktande av tysk rätt som gemenskapsrätt, medan ingen dylik lösning fanns för de franska producenterna inom ramen för fransk rätt. Sökanden har ansett att man analogt borde tillämpa dom av den 16 mars 1974, Istituto Chemioterapico Italiano och Commercial Solvents mot kommissionen (6/73 och 7/73, Rec. s. 223, nedan kallad "Zojadomen", i vilken domstolen nedsatte de böter som ålagts sökandena för att klandra kommissionen för dennas sena ställningstagande till ett klagomål som tredje part, bolaget Zoja, hade inlämnat innan den inledde förfarandet.
- 121 Kommissionen har svarat att förekomsten av den tyska kartellen inte kan berättiga ett sådant samordnat förfarande som sökanden har klandrats för, eftersom vissa aktörers överträdelse av konkurrensreglerna inte i något som helst fall kan berättiga att andra aktörer begår en överträdelse. Kommissionen har gjort gällande att den tyska kartellen var ett nationellt samordnat förfarande som följde de nationella förfarandena och som hade erhållit Bundeskartellamts tillstånd, medan de franska producenterna hade kommit överens om samordnade förfaranden som omfattade utländska producenter och att handeln inom gemenskapen oundvikligen påverkades. Kommissionen har tillagt att om de franska producenterna ville dra nytta av en "liknande rättslig lösning inom gemenskapsrätten", borde de ha följt de förfaranden som föreskrivs i denna rätt. Vidare har kommissionen angett att den tyska kartellen hade publicerats i Trettonde rapporten om konkurrenspolitiken (och inte i *Bulletin des Communautés européennes*) som kom ut först år 1984 (nr 188, s. 127). Sökanden kan inte använda denna publikation som ett argument för att sträva efter att således berättiga sitt beteende åren 1981—1982 och 1983—1984.

- 122 Beträffande sin påstådda underlåtenhet att agera har kommissionen framhållit att det endast gick två år från att denna fick Bundeskartellamts anmälan om kartellen till att den inledde sina undersökningar. Kommissionen har påstått att den agerade så snart som den fick vetskap om den tyska kartellens störande verkningar på gemenskapens interna handelsutbyte.
- 123 Kommissionen har ansett att jämförelsen med Zoja-fallet inte är relevant. I detta fall klandrade domstolen kommissionen för att denna hade räknat med att överträdelsens varaktighet skulle ha varit två år, det vill säga fram till beslutsdagen, trots att klagomålet hade anhängiggjorts endast sex månader efter början av nämnda överträdelse. I det förevarande fallet har kommissionen ansett att de överträdelser som företagen tillskrivits har begåtts mellan den 27 maj 1980 och den 5 november 1985 då kommissionen inledde sina undersökningar (artikel 1 i beslutet). Överträdelsens varaktighet, som beaktades i samband med beräkningen av bötesbeloppet, omfattade således inte någon period efter den dag då kommissionen hade fått vetskap om de faktiska omständigheter som har tillskrivits sökanden.
- 124 Kommissionen har avslutningsvis gjort gällande att den uppmuntran att exportera som den tyska kriskartellen ger har beaktats för att nedsätta bötesbeloppet, i den mån den har påverkat beteendet hos sådana företag som är etablerade i andra medlemsstater (punkt 206 i beslutet).

Förstainstansrättens bedömning

- 125 Förstainstansrätten kan inte godta sökandens argument enligt vilket förekomsten av den tyska strukturkriskartellen skulle ha gett upphov till en force majeure-situation. Det är nämligen en fast rättspraxis att begreppet force majeure skall anses betyda onormala, oförutsedda och främmande omständigheter för den som åberopar force majeure, vilkas följder inte skulle ha kunnat undvikas trots all föregående omsorg (se domstolens dom av den 22 september 1988, Jensen, 199/87, Rec. s. 5045, punkt 21). I det föreliggande fallet kan ingen av de uppräknade omständigheter som omfattas av begreppet "force majeure" tillämpas på den tyska

strukturkriskartellen som var en nationell överenskommelse underställd de tyska normerna och förfarandena och som har fått sina verkningar enligt dessa normer. Det finns dessutom skäl att påminna om att sökandens chef själv i sitt interna meddelande av den 16 juli 1985 angående sitt sammanträde med Müller, förpliktade sig att inte inlämna hos kommissionen klagomål mot den tyska kartellen.

126 I det föreliggande fallet anser förstainstansrätten, med hänsyn till överträdelsens av artikel 85.1 i fördraget, i synnerhet av punkterna a) och c), inneboende allvar och uppenbara natur, att sökanden inte kan åberopa att denne var övertygad om att de överenskommelser till vilka den hade samtyckt var lagliga. Sökanden kunde nämligen inte förbise varken det förhållandet att dessa överenskommelser, för att kunna komma i åtnjutande av ett undantag, borde ha anmälts till kommissionen, eller att dessa undantag inte kunde åtnjuta något undantag från anmälningsplikten enligt artikel 4.2 i förordning nr 17.

127 Förstainstansrätten understryker för övrigt att, även om det skulle antas att kommissionen har underlåtit att uppfylla vissa av sina förpliktelser enligt artikel 155 i EEG-fördraget, eftersom denna hade underlåtit att övervaka tillämpningen av gemenskapsrätten på konkurrensområdet, denna omständighet inte kan berättiga eventuella överträdelser av gemenskapsrätten, liksom i det föreliggande fallet från sökandens sida (se i detta sammanhang ovannämnda dom Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, punkt 84).

128 Avslutningsvis konstaterar förstainstansrätten att man i beslutet även har beaktat som en förmildrande omständighet att det i Tyskland fanns en strukturkriskartell som har förmått parterna i andra medlemsstater att å sin sida söka skydda sig, utan att detta skulle berättiga de lagstridiga åtgärder dessa har vidtagit (punkt 206 i beslutet).

129 Grunden kan således inte godtas.

III — *Frånvaron av en närmare definition av kriterierna för fastställelsen av bötesbeloppet*

- 130 Sökanden har påmint om att Tréfilunion II omfattar bolaget Tréfilunion I och bolaget CCG-Tecnor samt att de böter som ålagts således täcker överträdelser som har tillräknats dessa två bolag, men påstått att beslutet inte gör det möjligt att få noggrann vetskap om vare sig för vilka överträdelser eller för vilken tid böter har ålagts de respektive bolagen. Sökanden har understrukit att Tecnor varken har deltagit i det påstådda fransk-tyska samordnade förfarandet av år 1985 eller i det samordnade förfarandet rörande marknaden i Benelux-länderna. Avslutningsvis har sökanden gjort gällande att kommissionen förutom den totala avsaknaden av förklaringar om bestämmandet av böternas underlag inte har lämnat någon som helst närmare uppgift om vilken betydelse denna har fäst vid de förmildrande omständigheter som denna har beaktat.
- 131 Kommissionen har gjort gällande att sökanden inte kan klaga över frånvaron av motivering, eftersom det framgår av beslutet att CCG under åren 1981—1982 och 1983—1984 har deltagit i de samordnade förfarandena på den franska marknaden, medan denna inte har beaktat vare sig CCG-Tecnors deltagande i det samordnade förfarandet på marknaden i Benelux-länderna eller i det samordnade förfarandet på den tyska marknaden år 1985. Av detta följer att de böter som ålagts Tréfilunion II samtidigt avser de överträdelser som Tréfilunion I har begått (en överenskommelse på den franska marknaden åren 1981—1982 och 1983—1984, samordnat förfarande i Benelux-länderna och ett bilateralt samordnat förfarande på den tyska marknaden) och till de överträdelser som CCG-Tecnor har begått (samordnade förfaranden på den franska marknaden åren 1981—1982 och 1983—1984).
- 132 Förstainstansrätten anser att sökandens argument saknar grund. I detta avseende är det tillräckligt att konstatera att det i punkt 159 i beslutet noga anges att Tréfilunion och CCG bland andra företag har deltagit i de samordnade förfaranden som har genomförts på den franska marknaden åren 1981—1982, att punkt 160 även

anges att dessa två företag har deltagit i de samordnade förfaranden som har genomförts på den franska marknaden åren 1983—1984 och att CCG-Tecnor inte har nämnts under de punkter i vilka de företag som har deltagit i de övriga samordnade förfarandena anges närmare.

- 133 Förstainstansrätten konstaterar även att kommissionen, i den del av beslutet som handlar om den rättsliga bedömningen, såväl har lagt fram de olika kriterierna för bedömningen av hur allvarliga de överträdelser är som tillskrivits sökanden som de olika omständigheter som har förmildrat dessa överträdelsers ekonomiska följder. Följaktligen anser förstainstansrätten att beslutet betraktat i sin helhet har försett sökanden med de nödvändiga upplysningarna för att denne skall kunna bedöma om beslutet är välgrundat eller inte och som gör det möjligt för förstainstansrätten att utöva sin legalitetskontroll. Vad beträffar de förmildrande omständigheterna finns det skäl att erinra om att kommissionen i sitt skriftliga svar på de frågor som förstainstansrätten har ställt har angett att sökanden inte har tillgodoräknats någon som helst individuell förmildrande omständighet.

- 134 Sökandens grund kan således inte godtas.

IV — Böternas oproportionerliga storlek

A — Beaktandet av sökandens omsättning

Parternas argument

- 135 Sökanden har påpekat att kommissionen inte har angett om den utgick ifrån företagets hela omsättning eller endast ifrån omsättningen för Frankrike eller eventuellt, i Tréfilunion I: s fall, för Benelux-länderna. Sökanden, som har hänvisat till

generaladvokat Van Gervens förslag till avgörande i samband med domstolens dom av den 8 februari 1990, Tipp-Ex mot kommissionen, C-279/87, Rec. s. I-261, I-262), har klagat på att endast ett överklagande till domstolen mot ett beslut av kommissionen gör det möjligt att ta del av hur för höga böter har beräknats.

- 136 Kommissionen har svarat att den som grund för beräkningen av böterna har haft den omsättning för svetsat armeringsnät som företagen uppnått på den aktuella geografiska marknaden, det vill säga inom den "ursprungliga gemenskapen" (Frankrike, Tyskland, Italien och Benelux-länderna), och detta, eftersom hela den geografiska marknaden har påverkats av de samordnade förfarandena. Kommissionen har förklarat att den med beaktande av hur allvarlig överträdelsen var och det förhållandet att Tréfilunion I deltagande i samordnade förfaranden på den franska marknaden, marknaden för Benelux-länderna och den tyska marknaden har, för att beräkna beloppet av det bötesbelopp som ålagts Tréfilunion I utgått ifrån en procentuell andel motsvarande 3,6 procent av den aktuella omsättningen, eller 38 209 000 FF x 3,6 procent eller ett belopp som motsvarar 1 375 000 ecu, från vilket denna har dragit av beloppet av de böter som redan hade ålagts i Frankrike av ekonomi-, finans- och budgetministern, det vill säga ungefär 125 000 ecu (800 000 FF). Beträffande CCG-Tecnor har kommissionen förklarat att den endast utgått ifrån en procentuell andel motsvarande 2 procent av den aktuella omsättningen, eftersom de för detta företags del fastställda överträdelserna endast rörde de samordnade förfarandena under åren 1981—1982 och 1983—1984 på den franska marknaden. Böternas belopp fastställdes således till 7 790 000 FF x 2 procent, eller till ett belopp motsvarande 155 000 ecu, av vilket denna även har dragit av beloppet av de böter som hade ålagts CCG i Frankrike, eller ungefär 30 000 ecu (200 000 FF). De slutliga böter som ålagts Tréfilunion II uppgår således till 1 375 000 ecu, vilket utgör 2,99 procent av Tréfilunion I: s och CCG-Tecnors sammanlagda omsättning på den avsedda geografiska marknaden. Kommissionen har dessutom påstått att procentuella andel av omsättningen, vilken har beaktats vid bestämmandet av böterna, är helt och hållet jämförbar med de procentuella andelar som har tillämpats i de fall som sökanden har omnämnt.
- 137 I repliken har sökanden för det första gjort gällande att de förklaringar som kommissionen gett i sin svarsinlaga visar på att de avsnitt av beslutet som angår böternas belopp inte har avfattats eller motiverats korrekt. För det andra har

sökanden påpekat att det inte är möjligt för denne att kontrollera på vilket sätt kommissionen har kommit fram till det angivna bötesunderlaget, eftersom denne aldrig har ombetts att meddela sin omsättning för svetsat armeringsnät på den aktuella geografiska marknaden. Kommissionen har inte heller närmare angett vilket eller vilka år denna har beaktat eller det datum till vilket den har hänvisat för att fastställa bötesbeloppet i ecu.

- 138 Kommissionen har svarat att det inte stämmer att den aldrig skulle ha frågat sökanden om dennes omsättning för svetsat armeringsnät på den aktuella geografiska marknaden. Det framgår av en skrivelse från sökandens advokat daterad den 1 juni 1989 (bilaga 3 till dupliken) att det är sökanden själv som inte har lämnat dessa uppgifter med åberopande av sin obetydliga export till andra länder i gemenskapen. Kommissionen har således själv varit tvungen att göra en bedömning av denna omsättning genom att från den totala omsättningen för de mängder som levererades år 1985 (bilaga 1 till dupliken) dra av exportmängderna till tredje land (bilaga 2 till dupliken). För att på grundval av denna uppgift kunna räkna ut omsättningen i franska franc har kommissionen använt ett enkelt reguladetri på grundval 1985 års siffror innan den har omräknat resultatet till ecu enligt den växelkurs som gällde i slutet av år 1985 (bilaga 4 till dupliken). För Tecnors del har beräkningsmetoden varit exakt densamma, dock med beaktandé av år 1984, eftersom detta var det sista år för vilket en överträdelse tillskrevs bolaget.

- 139 Kommissionen har påmint om att artikel 15.2 i förordning nr 17 gör det möjligt att ålägga böter som uppgår till 10 procent av företagets totala omsättning (domstolens dom av den 7 juni 1983, *Musique diffusion française m. fl. mot kommissionen*, 100/80—103/80, Rec. s. 1825, punkt 118 och ovannämnda dom *Tipp-Ex mot kommissionen*) och att den i det föreliggande fallet har tillämpat en dubbel begränsning, vad avser den geografiska marknaden (endast den ursprungliga gemenskapen) och vad avser den aktuella produkten (svetsat armeringsnät).

Förstainstansrättens bedömning

- 140 Förstainstansrätten påminner om att kommissionen med stöd av artikel 15.2 i förordning nr 17 kan ålägga böter på minst tusen ecu och högst en miljon ecu och att det sistnämnda beloppet högst kan motsvara 10 procent av omsättningen för varje företag som deltagit i överträdelsen under föregående räkenskapsår. För att inom dessa gränser fastställa bötesbeloppet föreskrivs det i nämnda bestämmelse att hänsyn skall tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Eftersom domstolen tolkat begreppet omsättning som den totala omsättningen (ovannämnda dom *Musique diffusion française* mot kommissionen, punkt 119), finns det skäl att dra slutsatsen att kommissionen, som inte beaktat den av sökanden uppnådda totala omsättningen utan enbart den omsättning som hänför sig till svetsat armeringsnät inom den ursprungliga gemenskapen och som inte överskred gränsen på 10 procent, således beträffande hur allvarlig överträdelsen var och hur länge den pågick inte åsidosatte bestämmelserna i artikel 15 i förordning nr 17.
- 141 Vad gäller sökandens yrkande rörande beslutets bristfälliga motivering beträffande sättet att motivera bötesbeloppet bör det erinras om att kommissionen — då den offentliggör sina beslut — bör beakta företagets legitima intressen av att deras affärshemligheter inte avslöjas (artikel 21.2 i förordning nr 17) och att det följer av domstolens rättspraxis att kommissionen inte är tvungen att under det administrativa förfarandet ange de kriterier på grundval av vilka den har beslutat att ålägga böterna (se domstolens dom av den 9 november 1983, *Michelin* mot kommissionen, 322/81, Rec. s. 3461, punkt 17—21).
- 142 Följaktligen anser förstainstansrätten att, även om det vore önskvärt att företagen — för att bedöma sin ställning med fullt vetskap om saken — enligt det system som kommissionen anser vara lämpligt, i detalj skulle kunna få kännedom om sättet att beräkna beloppet av de böter som har ålagts dem utan att för den skull vara tvungna att väcka talan mot kommissionens beslut — vilket skulle strida mot

principen om god förvaltning — kan yrkandet rörande den bristfälliga motive-
ringen i det föreliggande fallet och med beaktande av nämnd rättspraxis, i beslutet
behandlade sakförhållanden och bristen på samarbete från sökandesidan (se i detta
sammanhang följande punkt) inte bifallas.

- 143 Dessutom finns det skäl att framhålla att sökanden inte kan ifrågasätta det sätt på
vilket kommissionen har gjort beräkningarna vid fastställandet av böterna vad
beträffar Tréfilunion I: s och Tecnors omsättning på den aktuella marknaden, efter-
som det följer av sökandens rådgivares skrivelse av den 1 juni 1989 att denne inte
frivilligt meddelade sin exportsiffra för den gemensamma marknaden till kommis-
sionen. Därutöver bör det konstateras att sökanden inte har påtalat fel vad gäller
de belopp som kommissionen har lagt fram inom ramen för det föreliggande för-
farandet.
- 144 Sökandens yrkande skall således ogillas.

B — *Frågan om producenterna av svetsat armeringsnät har beaktat mervärdet*

- 145 Sökanden har gjort gällande att kommissionen borde ha beaktat att det mervärde
som producenterna av svetsat armeringsnät har angett endast var omkring 20 pro-
cent och att detta ringa mervärde beror på en gemenskapsrättslig reglering. Sökan-
den har ansett att en jämförelse av böterna och produktens mervärde visar på
böternas omåttlighet och att det förhållandet att konkurrensen endast kan beröra
en mycket liten andel av produktionskostnaderna på ett mycket betydande sätt
minskar varje möjligt samordnat förfarandes allvar.

- 146 Kommissionen har svarat att sökandens påstående inte stöds av några faktiska omständigheter och saknar grund i artikel 15.2 i förordning nr 17. Dessutom har kommissionen ansett att det förhållandet att priskonkurrensen endast kan beröra en begränsad del av produktionskostnaderna utgör en försvarande omständighet.
- 147 Förstainstansrätten konstaterar att man i beslutet (punkt 201) för att nedsätta böternas allmänna nivå har beaktat det förhållandet att priset på svetsat armeringsnät till 75—80 procent beror på priset på armeringsjärn för vilket det under hela den berörda perioden fanns produktionskvoter som kommissionen på eget initiativ, enligt artikel 58 i EKSG-fördraget, hade infört som en del i sin politik för att avhjälpa den strukturella krisen inom järnindustrin.
- 148 Sökandes grund kan således inte godtas.

C — Beaktandet av de böter som de franska myndigheterna ålagt

- 149 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har angett att den har beaktat talrika förmildrande omständigheter, bland annat de böter som redan ålagts av de franska myndigheterna, i enlighet med domstolens dom av den 13 februari 1969, Walt Wilhelm m. fl. (14/68, Rec. s. 1), men att det i beslutet inte anges den metod som kommissionen har använt för att beräkna böterna och att det inte heller framgår av punkt 205 i beslutet i vilken mån denna har beaktat de franska böterna, i synnerhet vad beträffar marknaden i Benelux-länderna. För sökandes del har således samma faktiska omständigheter kritiserats av de nationella myndigheterna och av gemenskapens myndigheter, därför att de franska myndigheterna har beaktat den franska marknaden och marknaden i Benelux-länderna.

- 150 Kommissionen har understrukit att de böter som redan ålagts i Frankrike har dragits av från de sammanlagda böter som kommissionen i annat fall skulle ha ålagts. Man har således inte brutit mot de principer som domstolen har fastställt i domen *Walt Wilhelm m. fl.*
- 151 Förstainstansrätten påminner om att domstolens rättspraxis tillåter möjligheten av en påföljdsakumulation till följd av förekomsten av två parallella förfaranden med vilka skilda mål eftersträvas och att denna möjlighet följer av det särskilda systemet för kompetensfördelning mellan gemenskapen och medlemsstaterna avseende samordnade förfaranden. Domstolen har emellertid fastställt att det allmänna kravet på skälighet innebär att kommissionen — då den slår fast böternas belopp — är tvungen att beakta påföljder som samma företag redan har ålagts för samma faktiska omständigheter, eftersom det handlar om påföljder som har ålagts för överträdelser av en medlemsstats lagstiftning avseende samordnade förfaranden och som följaktligen har begåtts inom gemenskapens territorium (se i detta sammanhang ovannämnda dom *Walt Wilhelm m. fl.*, punkt 11 och dom av den 14 december 1972, *Boehringer mot kommissionen*, 7/72, Rec. s. 1281, punkt 3).
- 152 Det skall konstateras att så har varit fallet i det föreliggande fallet där kommissionen i punkt 205 i beslutet har beaktat de böter som redan ålagts av de franska myndigheterna genom franska ekonomi-, finans- och budgetministerns ovannämnda beslut nr 85-6 DC som uttryckligen fattades på grundval av artikel 50 i förordning nr 45-1483 av den 30 juni 1945 och således inom ramen för den nationella konkurrensrätten som åsyftar de samordnade förfarandenas verkningar på den inre marknaden.
- 153 Av detta följer att sökandens grund inte kan godtas.

- 154 Mot bakgrund av de ovanstående övervägandena och med tanke på att kommissionen inte med tillräcklig sannolikhet har bevisat förekomsten av en överenskommelse mellan sökanden och BStG, som skulle ha haft som syfte att underordna deras framtida export fastställda kvoter, anser förstainstansrätten med stöd av sin fulla prövningsrätt att beloppet av de böter på 1 375 000 ecu som ålagts sökanden skall nedsättas och fastställas till 1 235 000 ecu.

Rättegångskostnader

- 155 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 87.3 skall förstainstansrätten i varje fall, om parterna ömsom tappar på en eller flera punkter besluta om fördelningen av rättegångskostnaderna. Eftersom talan delvis bifallits och parterna ömsesidigt yrkat att den andra parten skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, anser förstainstansrätten att den gör en rättvis bedömning av målets omständigheter genom att besluta att sökanden skall bära sina egna rättegångskostnader och 4/5 av kommissionens rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

- 1) Artikel 1 i kommissionens beslut nr 89/515/EEG av den 2 augusti 1989, angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553)

— Svetsat armeringsnät), ogiltigförklaras till den del det i beslutet fastställs att det förelåg en överenskommelse mellan sökanden och Baustahlgewebe GmbH som syftade till att göra dessas framtida export beroende av fastslagna kvoter.

- 2) Det bötesbelopp som har ålagts sökanden i artikel 3 i beslutet slås fast till 1 235 000 ecu.
- 3) Talan ogillas i övrigt.
- 4) Sökanden förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta 4/5 av kommissionens rättegångskostnader.
- 5) Kommissionen förpliktas att bära 1/5 av sina rättegångskostnader.

Kirschner

Bellamy

Vesterdorf

García-Valdecasas

Lenaerts

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 april 1995.

H. Jung

H. Kirschner

Justitiesekreterare

Ordförande

TRÉFILUNION MOT KOMMISSIONEN

Innehåll

Bakgrund	II - 1068
Förfarandet	II - 1074
Parternas yrkanden	II - 1075
Grunden	II - 1076
Grunden rörande en överträdelse av förfarandereglerna	II - 1076
I — Avsaknaden av översättning av bilagorna till meddelandet om anmärkningar	II - 1076
II — Underlåtenheten att meddela vissa dokument	II - 1078
Grunden avseende en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget	II - 1079
I — Den aktuella marknaden	II - 1079
Parternas argument	II - 1079
Förstainstansrättens bedömning	II - 1080
II — Överenskommelsen i fråga om de samordnade förfarandena	II - 1082
A — Den franska marknaden	II - 1082
1) Perioden 1981—1982	II - 1082
Den ifrågasatta rättsakten	II - 1082
Parternas argument	II - 1082
Förstainstansrättens bedömning	II - 1084
2) Perioden 1983—1984	II - 1087
Den ifrågasatta rättsakten	II - 1087
Parternas argument	II - 1087
Förstainstansrättens bedömning	II - 1090
3) Det informationsutbyte som har ifrågasatts i punkt 161 i beslutet ..	II - 1092
Den ifrågasatta rättsakten	II - 1092
Parternas argument	II - 1093
Förstainstansrättens bedömning	II - 1094
B — Marknaden i Benelux-länderna	II - 1096
Den ifrågasatta rättsakten	II - 1096
Parternas argument	II - 1097
Förstainstansrättens bedömning	II - 1097
	II - 1125

C — Det samordnade förfarandet år 1985 mellan BStG och Tréfilunion avseende ömsesidigt tillträde till marknaderna i Tyskland och Frankrike ...	II - 1099
Den ifrågasatta rättsakten	II - 1099
Parternas argument	II - 1099
Förstainstansrättens bedömning	II - 1100
III — Frånvaron av en märkbar konkurrensbegränsning och inverkan på handeln mellan medlemsstater	II - 1102
Parternas argument	II - 1102
Förstainstansrättens bedömning	II - 1104
IV — Bevisningen	II - 1106
Parternas argument	II - 1106
Förstainstansrättens bedömning	II - 1107
Grunden avseende en överträdelse av artikel 15 i förordning nr 17	II - 1108
I — Det otillräckliga beaktandet av det ekonomiska och rättsliga sammanhanget ...	II - 1108
Parternas argument	II - 1108
Förstainstansrättens bedömning	II - 1110
II — Förekomsten av force majeure och kommissionens påstådda underlåtenhet att handla	II - 1112
Parternas argument	II - 1112
Förstainstansrättens bedömning	II - 1113
III — Frånvaron av en närmare definition av kriterierna för fastställelsen av bötesbeloppet	II - 1115
IV — Böternas oproportionerliga storlek	II - 1116
A — Beaktandet av sökandens omsättning	II - 1116
Parternas argument	II - 1116
Förstainstansrättens bedömning	II - 1119
B — Frågan om producenterna av svetsat armeringsnät har beaktat mervärdet	II - 1120
C — Beaktandet av de böter som de franska myndigheterna ålagt	II - 1121
Rättegångskostnader	II - 1123
II - 1126	